

1933: Årsberättelse med minnesruna över professor Hammarsten av doktor Neander och redogörelse för 1932 års kamratmöte. Styresmän. Utgående balanser. Julius Lagerholm. Ur nationsmatrikeln 1886—1890. Veteranerna.

1935 års Majhälsning.

Kommer att innehålla redovisning för allt vad som influtit till Veteranerna från föreningens begynnelse till och med den 15 april 1935. Redaktionen är f. ö. synnerligen tacksam för alla uppslag och särskilt för alla bidrag från landsmännen till Majhälsningen.

Södermanlands-Nerikes Nation

MAJHÄLSNING

till landsmännen

7

UPPSALA 1934

UPPROP

för bildande av Södermanlands-Nerikes Nations
Allmänna stipendiefond

Landsmän!

Nationen har glädjen att kunna utdela flera medelstora och mindre stipendier till några av de många medlemmar som äro i behov av ekonomiskt understöd för sina studier. I 1932 års Majhälsning gjorde sig emellertid nationens inspektor till tolk för det stora behov av ett verkligt betydande stipendium, en kraftig hjälp till någon av de många behövande, vilket de stipendieutdelande myndigheterna så ofta och så starkt känt. Inseende svårigheten av att på en gång erhålla en fond, som kunde giva ett sådant stipendium, inbjöd han de gamla landsmännen och särskilt dem som en gång haft ekonomiskt stöd av nationen och nu kunde vara i stånd att återgälda något härav att genom sammanskott bilda en nationens allmänna stipendiefond. Vid 1932 års kamratmöte möttes förslaget av stort intresse och efter framställning av Veteranernas nämnd beslöt nationen på landskap den 1 december 1933 att bilda Södermanlands-Nerikes Nations allmänna stipendiefond, för vilken reglemente senare

fastställts. Stipendiets storlek och kompetensvillkoren för detsamma framgår av reglementets §§ 2—3:

§ 2. Fonden förvaltas av skattmästaren och förvaltningsdirektionen enligt föreskrifterna i deras reglemente. Rän-teavkastningen på kapitalet lägges till detsamma, tills räntan uppgår till ettusen kronor, då den användes till ett stipendium. Skulle sedermera ränteavkastningen bli mera än nämnda belopp, lägges den överskjutande summan till kapitalet, tills den sammanlagda räntan uppgår till tvåtusen kronor, då ett nytt stipendium, ettusen kronor stort, utdelas.

§ 3. Stipendium tilldelas medellös och behövande studerande, som i minst tre år tillhört Södermanlands-Nerikes Nation och som genom sina studiemeriter gjort sig därav mest förtjänt.

Samlidigt med att nationen fattat sitt beslut ha i Majhälsningen redovisade gåvor influat till fonden på tillsammans ett belopp av 1,156 kr. För den första uppmuntran som härmed givits, bringas givarne ett varmt tack!

När nationens kamratförening, Veteranerna, år 1927 bildades för »att bevara och ära minnet av flydda studentår inom Södermanlands-Nerikes Nations hägn, att sammanhålla den gamla kamratkretsen, att utgöra ett band mellan äldre och yngre generationer samt att gagna nationen i dess verksamhet» så fixerades dess arbetsuppgifter närmare på följande sätt i stadgarnas § 6:

»Nämnden skall utgiva en årlig, mindre publikation, främst innehållande en genom förste kurators försorg verkställd redogörelse för nationens liv under det förflutna året.

Överskott i föreningens kassa, sedan löpande utgifter guldits, böra komma nationen till godo på så sätt och för ändamål, som nämnden för varje gång beslutar.

Bland ändamål, som i främsta rummet böra tillgodoses, nämnas upprättandet av stipendiefonder eller utdelandet av engångspremier, lämnande av bidrag till någon av nationens särskilda verksamhetsgrenar ävensom till nationshusets inredning och utsmyckning.

Såsom allmän regel iakttages, att sådana ändamål böra vara utslutna, som lämpligen kunna och böra tillgodoses med nationens egna medel.»

Att för framtiden säkerställa den i första punkten angivna verksamheten har varit nämndens första uppgift. Under de gångna åren har den därför icke beslutat om användning av några överskottsmedel.

Utgifterna ha begränsats till bekostande av utgivningen av Majhälsningen, och överskotten ha lagts till kapitalet. Sedan kassan nu stigit till 5,000 kronor har nämnden ansett sig kunna övergå till andra punkten på programmet, nämligen stipendiefonden. När nu ovannämnda uppmuntring om bildandet av en allmän stipendiefond gjordes, har nämnden därför beslutat efterfölja den på verksamast möjliga sätt. Den utsänder därför 1934 års Majhälsning med detta upprop till alla dem som en gång tillhört nationen och ber dem noga beakta uppropets innebörd. Vidare har den beslutat att till nationens allmänna stipendiefond överlämna samtliga sina inkomster under räkenskapsåret 16 april 1934—15 april 1935 vare sig de utgöras av ständiga medlemsavgifter, årsavgifter eller av gåvor till stipendiefonden. Veteranernas kassa behåller intet.

Insändandet till föreningens skattmästare sker bäst genom insättning på postgirokonto 25906, Södermanlands-Nerikes Nations Veteraner, Uppsala. Inbetalningskort bifogas. De influtna medlen skola redovisas i 1935 års Majhälsning, som kommer att översändas till alla bidragsgivare.

Om det utomordentliga värdet av ett stipendium av den art, som Veteranernas nämnd nu träder in för, äro alla ense. Att behovet är stort behöva vi icke heller särskilt framhålla. Nämndens önskan och maning är blott att var och en av de gamla landsmän, som läsa detta upprop, ville undersöka huruvida han eller hon med större eller mindre bidrag ser sig i stånd att bidraga till fondens bildande. Vi hoppas på en god framgång för vårt förelag och att nationen snart må få utse den förste innehavaren av detta stipendium.

Vires unite fortius agunt!

Uppsala, Stockholm, Nyköping och Torshälla i april 1934.

Rutger Sernander
Nationens förutvarande inspektor.
Veteranernas ordförande.

Martin Jansson

Gustaf Neander
Veteranernas vice ordförande.

Carl Wellander

Hugo Heyman

Jöran Sahlgren
Nationens inspektor.

Fritiof Söderbäck

Carl Cederblad

Jonas L:son Samzelius
Nationens och Veteranernas skattmästare.

Eric Wahlberg

Sven Sernander

Veteranernas sekreterare.

Sven Frigell

Nationens förste kurator.

Då detta års Majhälsning utgår till många som ej erhållit densamma för tidigare år, avtryckes här nedan den uppsats om nationens stipendier, som inspektör skrev i 1932 års Majhälsning.

Nationens stipendier

Av Jöran Sahlgren

Under de senaste 30 åren ha Södermanlands-Nerikes nations stipendiefonder ökats såväl i fråga om antal som i fråga om avkastning. Björn-ståhlska stipendiet som år 1902 var 275 kr. är nu 680 kr., v. Beskows stipendiefond, som år 1902 utdelade 400 kr., utdelar nu 520 kr. o. s. v. Nya stipendier äro Annells, Bagges, Brandels, Mossbergs, Norstedts, N. Perssons, P. Perssons, Sandquists, Wahlfisks och Widebecks samt ett andra stipendium från V. f. N. Sammanlagt utdela de nytillkomna stipendiefonderna 2,570 kr. Som synes ha sålunda stipendiemedlen avsevärt ökats. Men även nationsmedlemmarnas antal har stigit. Ht. 1902 räknade nationen 147 medlemmar, vt. 1932 räknar den 295 medlemmar.

Om hela det årligen tillgängliga stipendiebeloppet divideras med nationsmedlemmarnas antal bli kvoterna ungefär lika för år 1902 och år 1932, d. v. s. i båda fallen omkr. 35 kr. Ta vi nu hänsyn till levnads-kostnadernas ökning blir resultatet föga tillfredsställande. År 1902 kunde en student leva på 800 à 1,000 kr. om året, nu torde genomsnittskostnaderna för ett studieår uppgå till ungefär det dubbla. Stipendiernas effektivitet är sålunda nu blott hälften så stor som 1902.

Jämföra vi Södermanlands-Nerikes nations stipendier med andra nationers finna vi att vår nation är en av de minst gynnsamt lottade.

Jag är övertygad om att detta förhållande ej beror på ett bristande intresse i hembygden för dess studerande söner och döttrar. Anledningen är enligt min tanke huvudsakligen att söka i rent praktiskt-ekonomiska förhållanden.

Mången tänker, då han vid en högtidsdag skall göra en donation, i första rummet på underlydande, släktingar och behövande i hemkommunen. Och härom är intet ont att säga. Går så tanken eventuellt vidare till hembygdens söner och döttrar i Uppsala så inställer sig vissa betänkligheter. En stipendiefond måste vara rätt stor för att stipendiet ej skall bli en ren obetydlighet. Ett tusen kronor skulle man väl kunna avvara, men det kan ju blott ge ett stipendium på 50 kr. om året. Och det är för litet för att göra nytta. En annan ville gärna ge en hundralapp vid något tillfälle, men hur skulle den användas för att göra de studerande landsmännen verkligt gagn? Särskilt torde många landsmän,

som själva lyft stipendier från nationen, men som nu sitta i goda omständigheter, ofta ha tänkt på liknande sätt. Man skulle gärna vilja återgälda de stipendier, man erhållit av nationen. Men hur? Den vänliga tanken har förblivit en tanke.

Jag har ett förslag att göra. Södermanlands-Nerikes nation bildar en *allmän stipendiefond*, dit alla mindre bidrag, stipendieåterbärningar m. m. föras. Då nationen är särskilt illa lottad i fråga om större stipendier, så bör avkastningen av fonden endast användas till stipendier å minst 500 kr. Förr än årsräntan uppgår till 500 kr. bör avkastningen läggas till kapitalet. Till bildandet av en dylik fond inbjuder jag alla i Södermanland och Närke boende, alla f. d. södermanlänningar och närkingar och alla f. d. medlemmar av S.-N. nation.

I min hemsocken, i den trakt där Kilsbergen och Tiveden mötas, har sedan gammalt en livlig utvandring till Amerika pågått. Den har möjliggjorts genom en gammal sed. Så snart någon av släkten kommit till Amerika och fått ordnad ekonomi börjar han lägga av till en Amerikabiljett för nästa familjemedlem. Denne får biljetten utan återbetalnings-skyldighet till långivaren. I stället sparar han ihop till en biljett åt en annan släkting. Och så fortsätter det tills hela familjen, ja kanske hela släkten flyttat över.

Än bättre hjälp skulle den studerande ungdomen erhålla om alla äldre landsmän ville — n. b. då de kommit till ordnad ekonomi — återbetala sina stipendier till nationen för att understödja yngre landsmän. Nationens stipendiefonder skulle då snart fördubblas i storlek och Södermanlands-Nerikes nation bli en av de med stipendier bäst försedda nationerna. Studieskulderna skulle för framtida landsmän kunna bli en obetydlighet.

Vires unitæ fortius agunt.

Man har klagat över att vår tids ungdom blott tänker på sig själv och ej på de efterkommande. De äldre generationerna kunna genom gott föredöme giva de yngre nyttiga lärdomar.

FRÅN VÅR TILL VÅR

1933—1934

Valborgsmässan 1933 firades av nationen under hävdvunna former. Dock hade detta år den förändringen gjorts att fackeltåget med hornmusiken i spetsen till publikens och Gillets förvåning drog förbi Dombren för att över Järnbron taga sig direkt till nationen, dit supén flyttats. Detta arrangemang blev föremål för både lovord och kritik, och ännu är intet bestämt om det kommer att vinna efterföljd. En avgjord fördel var emellertid att priset på majmiddagen kunde nedbringas och härigenom blev deltagarantalet på denna osedvanligt stort. Studentskorna serverade och några av pojkarne sköttle vinserveringen och det hela gick i familjegemytets tecken. Nationen hade glädjen att vid majmiddagen hälsa sin nyvalde hedersledamot, professor Sigval Schmidt-Nielsen, välkommen i denna nya värdighet. Vid desserten föredrogs höstterminens krönika författad av med. lic. Sven Frigell. Sedan ägde utflykten till Polacksbacken rum, där nationsexercis utfördes jämte defilerings för hedersledamöterna.

Vid de svenska studenternas vårfest i Helsingfors representerades nationen av fil. lic. Martin Söderman och teol. stud. Dag Eriksson. Besöket återgäldades en vecka senare, då nationen som sina gäster vid vårfesten såg med. kand. Lorenzo Furuhjelm och fil. mag. Nils Meinander. I samband härmed kan omnämnas, att nationens finländska, enkannerligen nyländska förbindelser, i år kan fira 25-årsjubileum. Det var nämligen år 1909 som Uppsala hade glädjen av ett finländskt studentbesök i stor skala, ett besök, som innevarande vår skall återgäldas, därigenom att Finlands Svenska Studentkårsförbund inbjudit gäster från hela Sverige och från Köpenhamn. Många äro de nyländsk-sörmländska vänskapsband, som under de gångna åren knutits.

Den 30 september ägde universitetets recentiorsmottagning rum, varvid de nyinskrivna hälsades av den nyvalde rector magnificus, professor Thore Engströmer. I enlighet med en nyskapad tradition hade samtliga nationer samma dag anordnat sina recentiorsfester. Vid dessa ha under senare år brytningen mellan gammalt och nytt mer och mer framträtt, och vid årets fest var för första gången dans anordnad efter den sedvanliga »skändningen». I övrigt efterlämnade aftonen ingen större behållning och till kommande år bör man nog söka ge denna fest samma standard som nationsaftnarna ha.

De utan tvivel mest populära nationsfesterna äro de s. k. nations- eller hembygdsaftnarna, vilka, tack vare det intresse landsmännen visa för desamma och de låga priser som härigenom kunna tillämpas, äro tack samma att anordna. Under läsåret ha fyra sådana fester ägt rum, två under vardera terminen.

Den 29 oktober såg nationen som sina gäster vid en denna dag anordnad nationsafton regissör Ragnar Hyllén-Cavallius med fru. Regissör Hyllén-Cavallius kåserade över ämnet »Filmen och litteraturen», vilket genom den aktualitet ett sådant ämne har med stort intresse åhördes, allra helst som kåsören under många år varit verksam på detta under stark utveckling varande område. Bland övriga programpunkter märktes teol. och fil. kand. Bo Löwenströms framträdande, då han kostymerad som »Jonas i Bråten» berättade för landsmännen om »Efraim i Svinlundas omvändelse», med flera av de kända och uppskattade historier som landsmännen många gånger tidigare fått lyssna till. Som vanligt deltog landsmännen aktivt genom allsång och senare dans.

Den traditionella gåsmiddagen gick av stapeln den 11 november. Deltagarantalet var mindre än vanligt troligen på den grund att man sparade sig till den teaterafton, som planerades till slutet av månaden. Detta hindrade emellertid icke att gåsmiddagen blev en synnerligen animerad fest, varvid man utnyttjade tillfället att lära känna varandra i litet större utsträckning än vad de mera talrikt besökta nationsaftnarna ge tillfälle till. Till middagen voro inbjudna revisorerna för studielånefonden, bankdirektör J. H. Jönsson och bankkamrer N. E. Kjellander, vilka båda var på sitt håll bidrogo att hålla stämningen vid makt. I synnerhet tillvann sig kamrer Kjellander damernas gunst genom sin beredvillighet att traktera flygeln och därigenom möjliggöra en stunds dans. Fil. kand. Gunnar Annell improviserade några lustiga vändningar om gåsen. En litterärt högtstående krönika om vårterminens händelser hade författats av med. kand. Lars Ström och föredrogs vid desserten av författaren.

Knappt hade man hunnit hämta sig efter gåsmiddagen, förrän det gällde att på allvar ta itu med förberedelserna till höstens teaterafton, som ägde rum den 25 november. Vid denna uppfördes av nationella förmågor Oscar Rydquists treaktare »Hans Majestät får vänta». Stämningen i salen var förväntansfull och scenen erbjöd en tilltalande anblick tack vare Gösta Arvidssons smakfulla dekorationer. Huvudrollerna innehades av nationens teaterdirektör Gertrud Lindén samt fil. mag. Gillis Westerlund och teol. stud. Gunnar Lindberg. I några mindre roller framträdde fil. stud. Stina Löwenhielm, fil. stud. Birgit Rytterman och med. lic. Sven Friggell.

Med denna fest var den mera officiella delen av terminens festprogram avslutad. Studentskorna, som vid Luciatiden alltid haft en önskan att uppvakta sina mera manliga kollegor, försökte organisera en kaffeservering på Luciamorgonen i några landsmäns kupor. Detta initiativ rönste dock så klen uppskattning att man beslöt att invitera sina vänner studenterna till nationen på en kopp kaffe och en lussekatt. Genom att denna fest förlades till den för mannen lämpliga tiden 8 på aftonen liknade salen mera en talrikt besökt nationsafton än en högst inofficiell Luciafest. Kaffet serverades av söta Lucior, av vilka priset togs av den lilla förtjusande Margareta Sandsjöe, vars blåa ögon tindrade i kapp med ljusen. Senare på aftonen serverades glögg och vid denna procedur hade man fått fil. kand. John Wallinsson att ikläda sig Lucias skepnad, ehuru han kanske ej var lika förtjusande i männens ögon som sin företräderska.

Den 17 februari var det åter dukat till nationsfest och salen var till trängsel fylld av landsmän och deras gäster. Aftonens gäst var denna gång polisintendenten Alvar Zetterquist, som kåserade över ämnet »Några blad ur dagboken». Vad som gjorde detta kåseri så uppskattat är svårt att säga, antingen det var ämnets ständiga aktualitet eller föredraget eller kåsörens person, alltnog man följde med spännt intresse polisens och hovarnas växlingsrika arbete, och när kåsören slutat avtackades han med en lång och hjärtlig applåd. Vid denna nationsafton invigdes den nya flygel som i slutet av höstterminen inköpts. Med. lic. Erik Dahlman och fil. stud. Gunnar Burman spelade à quatre mains, med. lic. Harry Danielsson utförde en del egna kompositioner och teol. och fil. kand. Olle Hallin sjöng till Harry Danielssons ackompanjemang en del sånger. Musikprogrammet avslutades med sång av redaktör Erik Hj. Linder.

Vårterminens sista nationsafton ägde rum den 14 april. Programmet inleddes med några musiknummer för fiol och piano utförda av teol. stud.

Gunnar Westerlund och fil. stud. Gunnar Burman. Huvudpunkten på programmet låg i ett kåserande föredrag av ombudsman Karl K:son Wistrand, som talade om »Glimtar från det internationella socialpolitiska arbetet. Minnen och interiörer från Genève». På ett spirituellt och medryckande sätt gav ombudsman Wistrand några inblickar i den internationella arbetsbyråns utveckling och därvid avhandlades även de olika ländernas delegater genom träffande karakteristik. För andra gången under läsåret uppträdde nu nationens blandade kör och sjöng några sånger. Dansen vidtog sedan och pågick till fram på småtimmarna avbruten endast av nattsexa och ett uppskattat uppträdande av »Jonas i Bråten».

Under läsåret ha varit anordnade sex nationspromenader till olika platser i Uppsalas närhet. Tyvärr bjuder ej stadens omgivningar på alltför stor omväxling, när det gäller att finna lämpliga mål för utflykter av denna art. Tillslutningen har emellertid varit god och humöret alltid det bästa. Vändpunkten för promenaderna har alltid lagts vid någon plats där man kunnat få en kopp kaffe, vilken avdruckits under sång och allmän gamman. På kvällarna har sedan dans varit anordnad i musikrummet, varvid studentskorna serverat the.

Inom studentidrotten har nationen under det gångna läsåret gjort en icke obetydlig insats genom teol. stud. Volmar Eriksson, fil. mag. Olle Berg, fil. lic. Gunnar Sörbom samt genom bandylaget. I serien för sju-mannalag i bandy hemförde nationen segern, för vilken prestation deltagarna erhölet plaketter. Volmar Eriksson deltog som svensk representant i studentolympiaden i Turin i september 1933 och belade femte plats i långa häckloppet. Vid svenska mästerskapen i tiokamp erhölet han en hedersam tredjeplacering. Olle Berg blev vid uppländska distriktsmästerskapen i inomhusidrott dubbelmästare genom att hemföra segern i grenhopp och mellanhopp. För att stimulera studenternas deltagande i motionsgymnastiken har ett vandringspris uppsatts, vilket pris nationen hemfört två år i följd och i vilket pris någon annan nation ännu ej har någon inteckning. Den största förtjänsten, när det gäller agitation för massanslutning tillika med eget träget deltagande, har utan tvivel Gunnar Sörbom, som sin ålder till trots står som ett lysande föredöme för sina landsmän.

Antalet medlemmar i nationen utgör innevarande termin 286 varav 45 kvinnliga. För att belysa vilken ökning av antalet landsmän, som under åren ägt rum, har en sammanställning gjorts omfattande 10-års-

perioder sedan vårterminen 1834. Nationen är för närvarande den femte i storlek bland Uppsalas 13 nationer. I en särskild kolumn här nedan anges storleksordningen för varje 10-årsperiod.

	Antalet landsmän	Därav kvinliga	Storleksordning bland nationerna
vårterminen 1834	61	—	
» 1844	63	—	
» 1851	114	—	
» 1861	129	—	3
» 1874	165	—	2
» 1884	118	2	4
» 1894	121	2	6
» 1904	139	5	4
» 1914	197	12	5
» 1924	228	13	6
» 1934	286	45	5

Till hedersledamöter har nationen under läsåret kallat lektor Martin Sjöström och överintendenten Bernhard Österman.

Till seniorer ha valts teol. stud. Dag Eriksson, fil. lic. Einar Hårleman, med. kand. Lars Ström och teol. stud. Klas Berger.

När landsmännen efter utfärden till Polacksbacken den 1 maj återkom till nationen och med fana och musik i spetsen tågade runt nationshuset och in på nationens annex, Geijersgården, blev denna parad en sista hälsning till vår gamle tjänare, gårdskarlen C. E. Pettersson, som från sin förstugukvist åsåg förbimarschen. Ungefär en timme senare drabbades han av slaganfall, som under den följande natten ändade hans liv. Vid hans begravning representerades nationen av förste kurator, bibliotekarien och skattmästaren. Syslan som gårdskarll har numera övertagits av nationens vaktmästare A. W. Plan, vilken på sommaren 1932 tillträdde sin tjänst hos nationen och som redan gjort sig väl känd och uppskattad bland landsmännen.

Den kanske viktigaste åtgärden i nationens förvaltning under det senast förflutna året är antagandet av nya reglementen för ämbetsmän och nämnder i nationen vilket skedde på landskap den 1 december 1933. I samband härmed beslöt landskapet att ändra namnet på Hammarstens fond till dess ursprungliga namn Biblioteks-fonden, alldenstund vår framlidne inspektor genom sin stipendiedonation för alltid hugfäst sitt namn i nationen, och ett bibehållande av hans namn på

nämnda fond skulle kunna leda till en del missförstånd. Vidare överfördes B. E. Malmströms gravfond till reservkassan, delta av den anledningen att avkastningen av fonden ej tillnärmelsevis förmår täcka kostnaderna för underhåll av Malmströms grav på Uppsala kyrkogård, vilket underhåll nationen bestrider. Den ***giska fonden överfördes till musik-kassan, vilket får ses som en rent bokföringsteknisk åtgärd.

Under tiden 24—27 januari 1931 ägde i Stockholm en studentkonferens rum, vars uppgift var att bereda tillfälle för representanter för landets olika studentsammanslutningar att gemensamt dryfta för studenterna vitala frågor. Vid denna konferens representerades nationen av förste kurator. Bland de många olika frågor som behandlades vid denna konferens kunna nämnas bostads- och konviktorifrågor, rabatter för studenter, reformkrav inom den akademiska undervisningen, överbefolkningen på de akademiska banorna, frågor rörande studenternas hälsovård med flera. Konferensens arbete var fördelat på ett flertal kommissioner och dessas önskemål, som även blev konferensens, framlades i betänkanden till vederbörande myndigheter. De för Uppsalas vidkommande mest intressanta frågorna gällde förutom den akademiska undervisningen och överbefolkningen, vilka beröra samtliga studentsammanslutningar, frågan om studentbostäder och -konviktorier samt tuberkulosfrågan. Under året har inom Uppsala studentkår igångsatts en undersökning för att utreda frekvensen av tuberkulos bland studenterna och för handhavandet av hithörande frågor har tillsatts ett kårens hälsovårdsutskott. Dessutom har kåren anställt sin egen läkare, som utom sin uppgift att leda tuberkulosundersökningen har sig ålagt att hålla mottagningar för studenter å Akademiska sjukhuset och även besöka sjuka studenter i deras bostäder. Kostnaderna för denna undersökning har måst betras genom anslag från nationerna till kåren, vilket anslag för närvarande utgår med 40 öre per landsman och termin. Resultatet av det gångna årets undersökningar komma att i viss mån bli avgörande, när det gäller frågan om denna undersökning som permanent institution.

Majlandskapet 1933 beslöt på nationsnämndens förslag att nationen skulle från och med höstterminen upphöra att anordna s. k. kavajskutt, en åtgärd, som måste hälsas med odelad tillfredsställelse, alldenstund dessa danstillställningar äro något av det mest banala man över huvud taget kan tänka sig. Den enda fördelen var det tillskott de kunde ge till nationens klubbkassa, men emedan nackdelarna äro så stora och inkomsten många gånger tvivelaktig, finnes, då nationen nu har ett välordnat klubbverk, ingen anledning att bibehålla kavajskutten.

Bland frågor, som beröra sång- och musikkivet inom nationen, har under året avgjorts ett par av den allra största vikt. Under höstterminen beslöt nationen inköpa en ny flygel, varvid den äldre av de tidigare innehavda flyglarna lämnades i utbyte. Den nya flygeln av Malmsjöfabrikat anlände vid slutet av höstterminen och invigdes vid vårterminens första nationsafton. Frågan om en ny sångbok har avancerat så långt att manuskriptet inlämnades för tryckning i början av april i år och det är vår förhoppning att sångboken skall föreligga klar till sista april. Genom sångbokens tillkomst fylles ett länge känt behov i nationen.

Nationen har även under detta år genom gåvor fått mottaga flera bevis på uppskattning.

Till den nybildade allmänna stipendiefonden, vars uppgift framgår av upprop på annan plats i årets Majhälsning, ha följande gåvor influtit:

Lektor Einar Westblad (redov. i 1933 års Majhälsning)	100:—
Professor Jöran Sahlgren, Uppsala	500:—
Direktör Fritiof Söderbäck, Stockholm	500:—
Bankkamrer N. E. Kjellander, Örebro	50:—

Till dessa givare bringar nationen ett varmt tack. Genom dessa gåvor är fondens grundplåt klar, och det är vår förhoppning att den skall omfattas med intresse och välvilja från ännu många landsmän.

En särskilt kärkommen donation har gjorts till minne av nationens framlidne inspektör, professor Per Persson. Nationen har från hans adoptivdotter, fröken Sigrid Ohlsson-Persson i Uppsala fått mottaga ett donationsbrev av följande lydelse:

»Till Södermanlands-Nerikes Nation, Uppsala.»

Undertecknad överlämnar härmed till nationen Tretusen (3,000:—) kronor och förbinder mig samtidigt att före 1935 års utgång överlämna ytterligare Två tusen (2,000:—) kronor. Det sammanlagda beloppet skall bilda en fond benämnd Per Perssons stipendiefond. Den årliga räntan skall under min livstid utbetalas till mig. Därest mina bröder, konsul Georg Ohlsson och ingenjör Gerhard Ohlsson, eller professor Perssons bröder, lantbrukaren Fredrik Persson, Käbbetorp, Vingåker, skulle överleva mig, skall den under deras återstående livstid utbetalas till dem efter här nämnd ordning. Härpå skall fondens årsavkastning användas som stipendium till en medlem av nationen, som vid Uppsala

universitet bedriver studier i latin och terminligen utbetalas till honom helst vid mitten av terminen men för övrigt utdelas och uppbäras enligt bestämmelser som nationen genom beslut äger fastställa.

Uppsala den 30 december 1933.

Sigrid Ohlsson-Persson.»

Ännu en gång bringas givarinnan nationens varma tack för hennes värdefulla donation. I detta sammanhang torde det vara lämpligt att erinra om att professor Persson själv testamenterat femtusen kronor till nationen med föreskrift att den själv skulle avgöra huru fondens årsavkastning skulle användas.

I augusti 1933 hade nationen glädjen att från en hängiven gammal landsman få mottaga en gåva av 1,025 kronor till en fond för nationens hembygdsbibliotek. Donator har uttalat en önskan att ej få sitt namn publicerat. Gåvobrevet har följande lydelse:

»Till Södermanlands-Nerikes Nation överlämnas ettusentjugofem (1,025:—) kronor, insatta å motbok n:r 41384 med Upsala Sparbank.

Medlen förvaltas av nationens förvaltningsdirektion.

Högst fyra femtedelar ($\frac{4}{5}$) av räntavkastningen utgår årligen, första gången vid årsskiftet 1933—34 till Södermanlands-Nerikes Nations hembygdsbibliotek. Återstoden av räntan lägges till kapitalet.

Därest det visar sig lämpligt att göra några tillägg eller ändringar i dessa bestämmelser, äger förvaltningsdirektionen rätt att verkställa dylika. För att vara giltig skall sådan ändring godkännas av nationens inspektör.

Uppsala i aug. 1933.»

Till donator framföres här ånyo nationens tack för hans välkomna gåva till ett för nationen viktigt ändamål.

Från provinsialläkare Carl Magnus Stenbergs efterlevande maka, doktorinnan Ingeborg Stenberg i Trosa, fick nationen i maj 1933 mottaga en marmorbyst av den unge kejsar Augustus. Doktor Stenberg hade i livstiden uttalat den önskan att denna byst, som han ansåg för den vackraste personifikation av ungdomlig skönhet och kraft, skulle få sin plats på Södermanlands-Nerikes Nation som ett minne av de lyckliga och glada år han varit medlem därav. Denna byst har fått sin plats i salongen. Nationen erinrar sig med tacksamhet sin framlidne landsmans vänliga omtanke.

Ytterligare en gåva avsedd för nationshusets prydnad har nationen nyligen fått mottaga, nämligen från lektor Matts Essén, som överlämnat en etsning av Knut Lindberg med motiv från Torshälla. Denna har för närvarande sin plats på kuratorsrummet.

Även från en annan av sina hedersledamöter ha landsmännen fått mottaga en gåva, nämligen från redaktör J. L. Saxon, som överlämnat ett stort antal exemplar av sin bok »Från Självhushållets lyckliga dagar».

Dessutom har redaktör Saxon till nationen skänkt Waldemar Bernhard: »Närke. Kulturhistoriskt bildverk i 100 originalträsnitt».

Den 8 april 1934 fyllde nationens inspektor, professor Jöran Sahlgren, 50 år, varvid han av en deputation på 11 man uppvaktades i sitt hem. Till honom överlämnades därvid som gåva från nationen en fätölj samt inspektorshonoraret, 400 kronor. Det senare överlämnades av 50-åringen omedelbart till allmänna stipendiefonden, och för detta bevis på omtanke om sitt och nationens skötebarn bringas honom härmed nationens varma tack. Förste kurator meddelade samma dag, att nationen inom en snar framtid har att emotse professor Sahlgrens porträtt införlivat i raden av tidigare inspektorsporträtt, därigenom att överintendenten Bernhard Österman genom ett storstilat tillmötesgående lovat skänka nationen ett sådant.

Sedan studielånefonden började sin verksamhet har nationens gamla typ av borgenslån avskaffats och i den mån amortering av dessa gjorts eller medel genom donationer influtit ha dessa använts till amortering av nationens lån hos Upsala Sparbank. Under det gångna året har detta lån blivit till fullo inbetalt. Genom denna omplacering och svårigheterna att ernå en räntabel placering av annat slag, aktualiseras snart nog de länge hysta planerna på nybyggnad vid S:t Johannesgatan. Diskussionen härom har inletts vid nationsfullmäktiges sammanträde i november 1933, då skattmästaren höll ett orienterande föredrag över de önskemål, som måste framkomma, när nationen en gång kommer att påbörja lösandet av sina byggnadsfrågor.

Ur studielånefonden ha under räkenskapsåret 1932—33 utlämnats 14 st. lån om tillsammans 21,500 kronor, varav 6 st. om 7,500 kronor till studerande i teologiska, 2 st. om 4,000 kronor till studerande i juridiska, 2 st. om 4,000 kronor till studerande i medicinska och 4 st. om 6,000 kronor till studerande i filosofiska fakulteten. Till fonden äro medel inlänade från nationens Självhjälpsförening (35,000:—), Örebro Sparbank (67,000:—), Oppunda Härads Sparbank (10,000:—) och Eskilstuna Sparbank (10,000:—).

Då nationen nu åter går mot en valborgsmässa, som enligt traditionen kommer att firas under övliga former sista april och första maj, begagnar jag detta tillfälle att till äldre landsmän, som önska och ha tillfälle att deltaga, uttala en välkomsthälsning.

Uppsala i april 1934.

Sven Frigell.

LANDSMÄNNEN

1. Nyinskrivna.

	Född	Studentexamen	
Gunnar Palmberg	5/10 12	Karolinska lärov., Örebro	1932
Stina Löwenhielm	14/6 12	Strängnäs h. allm. lärov.	1932
Alva Lidholm	14/8 12	Halmstads h. allm. lärov.	1932
Ebba Hultgren	23/9 13	Uppsala Ensk. lärov. o. Privatgymn.	1933
Helge Backlund	9/12 13	Svenska Samskolan, Helsingfors	1931
Tore Anshelm	31/12 13	Södermalms h. allm. lärov., Stockholm	1933
Gunlög Ringmar	3/6 14	Eskilstuna h. allm. lärov.	1933
Erik Jonsson	3/9 14	Karolinska lärov., Örebro	1933
Reinhold Reuterswärd	2/3 16	Sigtunaskolan	1933
Gunnar Lagerstedt	11/9 15	Uppsala h. allm. lärov.	1933
Viveka Jönsson	9/3 13	Uppsala h. allm. lärov. för fl.	1933
Brita-Stina Ekbon	2/9 13	Risbergiska skolan, Örebro	1933
Stina Tidén	20/3 15	Eskilstuna h. allm. lärov.	1933
Sven Sundström	19/7 14	Eskilstuna h. allm. lärov.	1933
Nils-Olov Falkman	7/6 14	Södermalms h. allm. lärov., Stockholm	1933
Henrik Lönroth	18/11 14	Karolinska lärov., Örebro	1933
Elisabeth Wiberg	10/3 12	Risbergiska skolan, Örebro	1933
Karl-Gustaf Blomberg	9/6 14	Nyköpings h. allm. lärov.	1933
Alf Johansson	12/12 12	Nyköpings h. allm. lärov.	1933
Gunnar Holmquist	29/6 12	Strängnäs h. allm. lärov.	1932
Margaretha Lindén	23/10 10	Risbergiska skolan, Örebro	1929
Arthur Mc Farlane	18/4 05	Allan Glins School, Glasgow	1923
Bertil Tullberg	23/7 13	Nyköpings h. allm. lärov.	1932
Stig Lindhagen	3/8 13	Eskilstuna h. allm. lärov.	1932
Olof Strandberg	4/12 10	Östermalms h. allm. lärov., Stockh.	1930
Nils Strandberg	20/9 13	Withlockska samskolan, Stockholm	1933
Bo Castegren	28/5 12	Norrmalms h. latinlärov., Stockholm	1932
Harald Eriksson	3/3 14	Strängnäs h. allm. lärov.	1933
Barbro Möller	20/6 16	Risbergiska skolan, Örebro	1933

Karl-Gunnar Brolin	20/12 13	Eskilstuna h. allm. lärov.	1933
Anders Hammarberg	25/8 14	Strängnäs h. allm. lärov.	1933
Sven Ståhl	21/5 14	Eskilstuna h. allm. lärov.	1933
Birger Holmberg	14/6 14	Karolinska lärov., Örebro	1933
Hans-Erik Mattsson	30/10 14	Karolinska lärov., Örebro	1933
Erik Rankka	3/11 14	Uppsala h. allm. ärov.	1933
Olof Lagerberg	27/9 12	Karolinska lärov., Örebro	1933

2. Examinerade.

Teologie kandidatexamen: Ragnar Ekström, Olof Hallin, Sven Ljunggren, Bo Löwenström, Sven Larsson, Carl-Axel Fagerlund, Helge Wallin.

Praktisk-teologiska prov: Gunnar Brandt, Erik Broberg, Alf Corell, Ruben Sandahl, Ragnar Ekström.

Juris kandidatexamen: Stig Nylund, Bengt Strange, Sven Lagerlöf.

Kansliexamen: Sven Sköldberg.

Medicine licentiatexamen: Erik Dahlman, Sven Frigell.

Medicine kandidatexamen: Bengt Söderlindh, Torsten Karlsson, Torsten Arnéus.

Filosofie licentiatexamen: Folke Göthlin, Hans Fromén, Lars Wiberg, Egil Lindsten.

Filosofisk ämbetsexamen: Rune Franzén, Tore Särnstedt, Kerstin Hallström.

Filosofie kandidatexamen: Ingrid Giertz, f. Andrén, Barbro Lidström, Malte Persson, Ingrid Palmgren, f. Thunberg, Carl Hermelin, Gunnar Annell, Nils Lagerholm, Arnold Eriksson, Ingvar Hedlund, Gustaf Kleerup, Britta Ringström, Gustaf Sandberg, Hilding Högberg.

Teologisk filosofisk examen: Sten Samuelsson, Volmar Eriksson, Carl-Fredrik Bennet, Erik Thunholm, Gösta Strandberg.

3. Avlidna.

	Titel	Född	Stud.	Död
Philip Robert Wester	f. d. Häradshövding	1840	1857	1/5 1933
Fredrik Eugène Peyron	Kansliråd	1841	1859	25/2 1933
Pehr Eric Waldemar Öberg	f. d. Bergmästare	1842	1861	3/2 1934
Per Larsson Malmborg	Komminister emeritus	1839	1863	13/9 1933
Henning Eugène Pettersson	Kontraktspäst	1849	1870	5/8 1933
Oskar Laurentius Wijkström	f. d. Läroverksadj.	1850	1870	5/7 1933
Christian Fredrik Mauritz Lindman	f. d. Läroverksadj.	1852	1872	21/5 1933
Carl Fredrik Sjögren	f. d. Inspektör	1850	1872	21/2 1934

	Titel	Född	Stud.	Död
Reinhold Ludvig Trafvenfält	f. d. Regementsläkare	1853	1873	18/6 1933
Carl Gustaf Stjernström, Nationens bibliotekarie ht. 1877—vt. 1879	Skriftställare	1852	1873	30/9 1933
Anders Welin	f. d. Kronolänsman	1851	1873	15/8 1933
Carl Hjalmar Walin	f. d. Läroverksadj.	1851	1874	18/7 1933
Gustaf Fredrik Haglund	Kyrkoherde emeritus	1853	1878	17/6 1933
Johan Wilhelm Creutz	Assuransdirektör	1860	1881	27/3 1934
Herman Olof Levin	f. d. Lektor	1862	1881	23/3 1934
Olof Gustaf Emil Willner	f. d. Revisor i Arméförvaltningen	1863	1883	20/9 1933
Gustaf Gustafsson	Redaktör	1865	1885	27/12 1933
John Fredrik Bratt	Redaktör	1867	1885	2/13 1933
Anders Widmark	Komminister	1863	1886	12/4 1933
Karl Johan Stenström, Nationens förste kurator ht. 1895—vt. 1896, Hedersledamot 1921	Häradshövding	1869	1887	21/7 1933
Claes Axel Hallström	Ombudsman i Järnvägssstyrelsen	1869	1887	9/11 1933
Knut Gustaf Elias Krikortz	Stadsläkare	1870	1889	13/4 1934
Gustaf Henning Elmquist Hedersledamot 1920	Överståthållare	1871	1889	23/9 1933
Johannes Falk	Komminister	1857	1889	13/7 1933
Gustaf Abel Lannert	Läroverksadjunkt	1876	1895	6/12 1933
Erik Gustaf Benjamin Grillo Tersmeden	Kammarrättsråd	1881	1900	21/9 1933
Dagny Maria Thorvall	Lära vid Birkaskolan	1883	1902	3/9 1933
Karl Erik Vilhelm Larsson	Läroverksadjunkt	1881	1902	3/4 1934
Elov Sigfrid Laurentz	Praktiserande läkare	1887	1909	1/10 1933
Stanislaw Rikard von Urbanski	Fil. kand.	1903	1921	12/12 1933
Hilding Gilbert Furness-Borgström	Godsägare	1903	1922	20/8 1933
Följande landsmäns död, som tidigare inträffat, har först under året blivit känd av nationen:				
Algot Edvard Malmgren	f. d. Mejeriförestånd.	1839	1857	6/7 1931
Carl Gustaf Bäckgren	Statsrevisor	1839	1859	21/2 1929
Adolf Fredrik Gode	Fil. kand.	1853	1873	25/1 1932
Carl Adolf Fredrik Dahlström	Fil. lic.	1865	1882	27/5 1931

NATIONENS STYRESMÄN UNDER LÄSÅRET 1933—1934

Inspektor: Professor Jöran Sahlgren.

Förste kurator: Med. lic. Sven Frigell.

Andre kurator: Fil. mag. Rune Franzén (ht. 33), jur. stud. Sven Ottosson (vt. 34).

Bibliotekarie: Fil. kand. Gunnar Annell.

Skattmästare: Andre bibliotekarien Jonas Lason Samzelius.

Klubbmästare: Jur. stud. Sven Ottosson (ht. 33), jur. stud. Bertil Bergström (vt. 34).

Klubbmästarinna: Med. stud. Anna-Lisa Norling.

Sång- och musikanförrare: Teol. stud. Klas Berger.

Teaterdirektör: Fil. stud. Gertrud Lindén.

Preparatförvaltare: Med. stud. Olof de Maré (ht. 33), med. stud. Erik Jacobsson (34).

Krönikör: Med. kand. Lars Ström (ht. 33), jur. stud. Britta Sahlin (vt. 34).

Idrottsledare: Jur. stud. Bertil Bergström (ht. 33), jur. stud. Hans Stjernqvist (vt. 34).

Nationsfotograf: Fil. kand. Gunnar Annell (ht. 33), fil. stud. Rudolf Kjellin och fil. stud. Gösta Arvidsson (vt. 34).

Förste fanbärare: Jur. stud. Hans Stjernqvist (ht. 33), jur. stud. Bertil Tullberg (vt. 34).

Andre fanbärare: Fil. stud. Gunnar Lagerstedt (ht. 33), jur. stud. Erik Jonsson (vt. 34).

Vikarie för kuratorerna och bibliotekarien under sommaren 33: Fil. lic. Martin Söderman; vikarie för andre kurator och bibliotekarien under julen 33—34: Förste kurator.

Nationsfullmäktige: Förste kurator (ordf.), Andre kurator (självskriven ledamot), Skattmästaren (självskriven ledamot), teol. stud. Dag Eriksson, lektor Matts Essén, fil. lic. Arne Furumark, fil. d:r Ernst Lindberg, professor Sune Lindqvist, med. kand. Ola Månsson,

bokhandlaren fil. lic. Nils Wallin, fil. kand. John Wallinsson, fil. kand. Gunnar Annell, med. kand. Allan Björkman, fil. lic. Yngve Englund, docent Olof Gjerdmann, professor Rutger Sernander, fil. lic. Martin Söderman, fil. lic. Gunnar Sörbom, med. lic. Rune Wikström, fil. lic. Claes Blum, läroverksadjunkten Carl Cederblad, fil. stud. Elvir Lander, med. kand. David Melchersson, fil. stud. Carl-Erik Ringhammar, lektor Martin Sjöström, med. kand. Lars Ström, tandläkare Carl Åman.

Stipendie- och betygsnämnd: Förste kurator (ordf.), Andre kurator (självskrivnen ledamot), fil. kand. Gunnar Annell, teol. kand. Alf Corell (ht. 33, sekr.), teol. stud. Torsten Holm (sekr.), fil. lic. Einar Hårleman, fil. stud. Rudolf Kjellin, fil. mag. Curt Lindhagen (vt. 34), med. kand. David Melchersson, jur. stud. Olof Ripa.

Nationsnämnd: Förste kurator (ordf.), Andre kurator (självskrivnen ledamot, sekr.), Klubbmästaren (självskrivnen ledamot), Klubbmästarinnan (självskrivnen ledamot), teol. stud. Klas Berger, teol. stud. Volmar Eriksson, teol. stud. Gösta Harne, fil. stud. Tore Jungnell, med. kand. David Melchersson.

Biblioteksnämnd: Bibliotekarien (ordf.), teol. stud. Torsten Holm, jur. stud. Sven Ottosson, med. kand. David Melchersson, fil. lic. Arne Furumark (ht. 33), fil. lic. Folke Göthlin (vt. 34), fil. stud. Rudolf Kjellin, lektor Matts Essén.

Förvaltningsdirektion: Skattmästaren (ordf.), Andre kurator (självskrivnen ledamot, sekr.), bokhandlaren fil. lic. Nils Wallin, lektor Matts Essén, med. lic. Rune Wikström (ht. 33), med. kand. Ola Månsson, fil. lic. Martin Söderman (vt. 34), fil. d:r Ernst Lindberg, fil. lic. Gunnar Sörbom.

Musiknämnd: Sång- och musikanföaren (ordf.), jur. stud. Rolf Bystedt, fil. mag. Rune Franzén (ht. 33), teol. stud. Gunnar Lindberg (vt. 34), teol. stud. Erik Thunholm.

Hembygdsnämnd: Teol. stud. Torsten Holm (ordf.), fil. kand. Gunnar Annell, teol. stud. Klas Berger, fil. stud. Karin Bergström, fil. stud. Olof Carlsson, läroverksadjunkten Carl Cederblad, fil. kand. Claes Claesson, fil. kand. Per Dohlwitz, lektor Matts Essén, teol. stud. Åke Moberg.

Deputerade i studentkårens direktion: Förste kurator (självskrivnen ledamot), fil. mag. Rune Franzén (ht. 33), jur. stud. Sven Ottosson, teol. stud. Torsten Holm (vt. 34) med teol. stud. Dag Eriksson, fil. kand. John Wallinsson, fil. kand. Gunnar Annell som suppleanter.

Stadgeutskott: Fil. lic. Claes Blum (ordf.), fil. stud. Alfhild Berger, teol. stud. Dag Eriksson, med. kand. Lars Ström, fil. kand. John Wallinsson.

Revisorer:

För Andre kurator, Klubbmästaren och Nationsnämnden: Fil. kand. Lennart Österholm, fil. stud. Rudolf Kjellin, jur. stud. Hans Stjernqvist, fil. mag. Tore Särnstedt.

För Bibliotekarien: Med. stud. Rolf Setterquist, jur. stud. Erik Söderlund, jur. stud. Istvan Beörecz, med. stud. Bernt Peterson.

För Skattmästaren och Förvaltningsdirektionen: Bankdirektör J. H. Jönsson, med. lic. Sven Frigell, jur. stud. Sven Gunnar Thorsell, jur. stud. Olof Ripa.

För Sång- och musikanföaren, Teaterdirektören och Preparatförvaltaren: Fil. mag. Olle Berg, teol. stud. Erik Thunholm, fil. stud. Ann-Margret Viklund, teol. stud. Torsten Holm.

För Hembygdsnämnden: Fil. stud. Rudolf Kjellin, teol. stud. Volmar Eriksson, fil. stud. Valter Göranson, fil. stud. Arne Jansson.

För Idrottsledaren: Teol. stud. Volmar Eriksson, teol. stud. Inge Lagerstedt, fil. stud. Holger Eriksson, jur. stud. Istvan Beörecz.

För Södermanlands-Nerikes Veteraner: Samma revisorer som för skattmästaren.

Självhjälpsföreningens styrelse: Fil. lic. Gunnar Sörbom (ordf.), med. lic. Sven Frigell (kassaförvaltare); övriga styrelseledamöter: Nations skattmästare (självskrivnen ledamot), med. lic. Rune Wikström (ht. 33), fil. lic. Claes Blum, fil. d:r Ernst Lindberg, fil. stud. Carl-Erik Ringhammar (vt. 34) med fil. stud. Carl-Erik Ringhammar (ht. 33), teol. stud. Dag Eriksson, med. kand. David Melchersson (vt. 34) som suppleanter.

Sällskapet V. f. N:s styrelse: Med. lic. Sven Frigell (ordf. ht. 33), teol. stud. Dag Eriksson (ordf. vt. 34), teol. stud. Gösta Harne (kassaförvaltare), fil. kand. Gunnar Annell (sekr.), docent John Palmgren (e. o. ledamot och förvaltare av Jubileumsfonden).

S:t Eskils Gilles styrelse: Fil. stud. Torsten Stenberg (talman), fil. stud. Lars Hellberg (gillefogde), fil. stud. Holger Andersson (gillevärd).

Föreningen Södermanlands-Nerikes Nations Veteraners nämnd: Se sid. 63.

UTGÅENDE BALANSER I NATIONENS RÄKENSKAPER

1.

Skattmästarens huvudbok 31 aug. 1933.

Tillgångar: Kontant 281:37; Obligationer 34,184:33; Inteckningslån (mot säkerhet av nationens fastigheter) 110,760:23; Borgenslån 51,240:04; Tillfälliga lån 1,190:53; På bankräkning 2,151:20; På sparbanksräkning 2,954:73; På postgiro 361:21; S:t Larsgatan 4 2:— [Fastlgh. (tax.-v. 130,000, brandfsv. 275,000) 1:—, Möbler i studentrummen (brandfsv. 5,000) 1:—]; S:t Larsgatan 6 98,085:83 [Fastlgh. (tax.-v. 80,000, brandfsv. 100,000) 98,084:83, Möbler i studentrummen (brandfsv. 3,200) 1:—]; S:t Johannesgatan 17 12,674:40 (inköpsv.). Summa kronor 313,885:90.

Skulder: Lån för S:t Larsgatan 6:s räkning 98,085:83 (till nationens fondförvaltning); Lån för S:t Johannesgatan 17:s räkning 12,674:40 (till nationens fondförvaltning); Innestående å intressekonto 95:40; Byggnadsfonden 2,790:64; Studentrumsfonden 6,516:38; Biblioteksfonden (förutv. Hammarstens fond) 7,838:69; P. Perssons fond 5,081:06; Hebbes fond 2,099:19; Cassels fond 1,052:66; Hembygdsbibliotekets fond 1,044:96; Sjölanders fond 711:04; Stipendiefonder 175,895:65 (Freundts fond 39,040:63, Walmstedts fond 16,388:41, Enskilda stipendiefonden 15,859:75, Widebecks fond 11,914:89, Norstedts fond 11,574:94, Bagges fond 10,531:85, Jörgensens fond 10,406:25, Hammarstens fond 9,796:87, Wibergs fond 8,970:51, V. f. N:s fond 6,770:37, V. f. N:s reservfond 2,287:20, Löfgrens fond 6,451:20, Margareta Holms fond 6,395:11, Annells fond 5,765:—, Konsul Perssons fond 3,595:39, Mossbergs fond 3,556:35, Wahlfisks fond 2,383:56, Sandquists fond 2,251:81, Broms fond 1,603:58, Allmänna stipendiefonden 206:—, Sjölanders minnes fond 145:68). Summa kronor 313,885:90.

2.

Studielånefondens huvudbok 31 aug. 1933.

Tillgångar: Fordringar av låntagare 127,213:95; På bankräkning 679:47. Summa kronor 127,893:42.

Skulder: Självhjälpsföreningen 35,525:—; Örebro Sparbank 69,067:37; Oppunda Härads Sparbank 10,287:77; Eskilstuna Sparbank 10,062:50; Reserverade medel 2,950:78. Summa kronor 127,893:42.

3.

Andre kurators huvudbok 31 dec. 1933.

Tillgångar: Kontant 61:40; På postgiro 143:24; På bankräkning 7,076:15; Andelar i Uppsala studentkårs kreditkassa 800:—; Diverse inkomsters konto 26:—; Terminsavgifter 637:73; Plikter 247:95; Inventarier 1:— (brandfsv. 98,500); Telefon och porton 910:29; Lager av tryck 2:—; Idrottsmateriel 1:—; Handlånekassan 4,000:—; Fackeltågsfonden 12:—; Preparatkassan 127:55; Gamla klubbkassan 98:65. Summa kronor 14,144:96.

Skulder: Tryck 600:—; Sommarkurserna 1,590:24; Porträtkatalogens konto 485:35; Fanfonden 1,110:74; Nationsmatrikelfonden 880:66; Nationshistoriefonden 2,910:52; Porträttfonden 362:90; Pianofonden 853:04; Fackeltågsfonden 330:42; Preparatkassan 1,215:91; Honorarietkassan 485:—; Bibliotekskassan 37:20; Musikkassan 356:04; Självhjälpsföreningen 2:—; Reservkassan 2,669:64; Nationskassan 225:30. Summa kronor 14,144:96.

4.

Andre kurators handlånekassas årsräkning 31 dec. 1933.

Tillgångar: Kontant 263:40; Fordringar i handlån 4,276:01. Summa kronor 4,539:41.

Skulder: Lån hos Andre kurator 4,000:—; Behållning 539:41. Summa kronor 4,539:41.

5.

Klubbkassans ställning 31 dec. 1933.

Tillgångar: Kontant 42:29; På bankräkning 805:05. Summa kronor 847:34.

Skulder: Behållning 847:34.

6.

Självhjälpsföreningens huvudbok 31 dec. 1933.

Tillgångar: Kontant 65:46; Ordinarie lån 11,130:—; Nationens studielånefond 35,218:75; Räntefria borgenslån 7,950:—; Handlån 765:21; Räntor 20:58; Terminsavgifter 208:—; På bankräkning 3,397:76; Obligationer 900:—. Summa kronor 59,655:76.

Skulder: Grundfonden 11,203:37; Komminister Jonssons donation 40,502:39; Räntefria borgenslåns fond 7,950:—. Summa kronor 59,655:76.

7.

Sällskapet V. f. N:s kassaförvaltares huvudbok 31 dec. 1933.

Huvudkassan.

Tillgångar: På bankräkning 802:60; Ordinarie lån 910:64; Resterande avgifter 1:—; Inventarier 1:—. Summa kronor 1,715:24.

Skulder: Behållning 1,715:24.

Jubileumsfonden.

Tillgångar: Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 4 % obligationer 2,000:—; Kommanditlotter i Stockholms Enskilda Bank 2,000:—; På bankräkning 1,150:92. Summa kronor 5,150:92.

Skulder: Behållning 5,150:92.

8.

Föreningen Södermanlands-Nerikes Nations Veteraner.

Se sid. 62.

STIPENDIER OCH STIPENDIATER**vårterminen 1934**

(Där ej annorlunda angives förvaltas fonderna och utdelas stipendierna av nationens myndigheter.)

Ahlbergers (förvaltas och utdelas av universitetet), 1 å 260 kr.: teol. stud. Axel E. A. Lundberg.

Anells minne, 1 å 200 kr.: jur. stud. Rolf R. Bystedt.

Bagges, 1 å 410 kr.: fil. lic. Åke B. Åkerström.

Bergholms (förvaltas och utdelas av universitetet), 1 å 160 kr.: jur. stud. Rolf R. Bystedt.

von Beskows (förvaltas av universitetet, utdelas av nationen), 2 å 240 kr.: fil. kand. P. John W. Wallinsson och teol. stud. J. Åke Moberg.

Björnståhls (förvaltas och utdelas av universitetet), 1 å 630 kr.: ledigförklarad innevarande termin.

Björsons (förvaltas av stiftelse i Nyköping, som utser stipendiater på förslag av nationen), 2 å 50 kr.: teol. stud. E. Rune Aneer och teol. stud. Erik A. Thunholm.

Brandels (förvaltas av universitetet, utdelas av nationen), 2 å 255 kr.: fil. mag. Torsten A. Lagerstedt och med. lic. Sven A. Frigell.

Broms', 1 å 70 kr.: fil. mag. Torsten A. Lagerstedt.

Casselska priset, 1 å 50 kr.: utgår innevarande termin till nationens bibliotek.

Freundts, 2 å 385 kr.: fil. mag. Curt E. Lindhagen och jur. stud. Sven F. H. Ottosson.

Freundtska sjukunderstödet, 1 å 770 kr.: delat mellan fil. stud. Rudolf A. H. Kjellin och teol. stud. L. Gösta Strandberg.

Graffmans (förvaltas och utdelas av universitetet), 4 å 178 kr.: fil. lic. P. E. Folke Göthlin, fil. mag. B. Walter Larsson, fil. lic. Martin E. Söderman och fil. mag. O. Harald Karlsson.

Hammarstens: inestår tills vidare.

- Margareta Holms*, 1 å 250 kr.: teol. stud. A. Gunnar Lindberg.
- Jernfelz'* (förvaltas av universitetet, utdelas av Uppsala Domkapitel), 1 å 116 kr.: teol. stud. Inge A. Lagerstedt.
- Jungblads* (förvaltas och utdelas av universitetet), 1 å 150 kr.: med. kand. Lars H. J. Ström.
- Christlan och Agnes Jörgensens*, 1 å 400 kr.: med. kand. N. David Melchersson.
- Kollektstipendier* (förvaltas och utdelas av Strängnäs Domkapitel på förslag av nationen), 4 å 200 kr.: jur. stud. Rolf R. Bystedt, teol. stud. A. Gunnar Lindberg, teol. stud. J. Åke Moberg och fil. kand. P. John W. Wallinsson.
- Kühns* (förvaltas av stiftelse i Nyköping, som utser stipendiaterna på förslag av nationen), 4 å 50 kr.: fil. kand. O. Gunnar Annell, fil. kand. K. Ragnar Johansson och teol. stud. Inge A. Lagerstedt. 1 rum ledigt.
- Lindelii* (förvaltas och utdelas av universitetet), 1 å 40 kr.: fil. lic. Åke B. Åkerström.
- Lundmarks* (förvaltas av stiftelse i Nyköping, som utser stipendiaterna på förslag av nationen), 2 å 12:50 kr.: teol. stud. Volmar E. Eriksson. 1 rum ledigt.
- A. W. Löfgrens*, 1 å 280 kr.: teol. stud. A. Gunnar Lindberg.
- Mossbergs*, 1 å 120 kr.: utdelas varje hösttermin; senast till fil. lic. Hans B. H. Fromén.
- Nesseli* (förvaltas och utdelas av universitetet), 2 å 74 kr.: med. kand. N. David Melchersson och fil. kand. O. Gunnar Annell.
- Norstedts*, 1 å 450 kr.: med. stud. Arne O. H. Brydolf.
- Palmbergs* (förvaltas och utdelas av universitetet), 4 å 135 kr.: fil. lic. P. E. Folke Göthlin, fil. mag. N. E. Jöran Hull, med. kand. N. David Melchersson och fil. lic. Åke B. Åkerström.
- Konsul N. Perssons*, 1 å 125 kr.: teol. stud. A. Gunnar Lindberg.
- Per Perssons*: utdelas tills vidare icke.
- Robsahms* (förvaltas och utdelas av universitetet), 1 å 350 kr.: fil. mag. Curt E. Lindhagen.
- Sandquists*, 1 å 100 kr.: inestår tills vidare.
- Södermanlands-Nerikes Nations enskilda*: 1 å 260 kr.: stipendiat utses vid terminens andra ordinarie landskap.
- Södermanlands-Nerikes Nations allmänna*: inestår tills vidare.
- Wahlfrisks*, 1 å 100 kr.: inestår tills vidare.
- Walmstedts*, 2 hyresfria rum i nationshuset: fil. kand. O. Gunnar Annell och teol. stud. Torsten B. Ax:son Holm.

- V. f. N:s*, 2 å resp. 195 och 100 kr.: det större utdelas varje hösttermin (senast till teol. stud. A. Gunnar Lindberg), det mindre varje vårtermin: jur. stud. H. Bertil Tullberg.
- Wibergs*, 1 å 310 kr.: utdelas varje hösttermin, senast till fil. lic. P. E. Folke Göthlin.
- E. Widebecks*, 1 å 410 kr.: teol. stud. Sven H. Larsson.

SÅNG OCH MUSIK I SÖDERMANLANDS-NERIKES NATION I ÄLDRE TID

Av Gunnar Lindberg

Med förra hälften av 1800-talet upplever sången och musiken sin första storhetstid bland den studerande ungdomen i Uppsala. Gottfrid Kallstenius sätter 1813 som studentsångens födelseår och vill i den år 1812 anlagda beväringssinrättningen se orsaken till körsångens uppkomst.¹ Soldatvisorna, som kunde sjungas under marsch, blevo de första studentsångerna. Genom »Sång för den exercerande studentcorpsen 1813»² gav skalden Atterbom en sådan egen beväringssvisa åt studenterna. Den tonsattes av dåvarande director musicæ J. C. F. Hæffner som fyrstämmig manskör a capella. Så följde flera kompositioner av Hæffner, bl. a. den bekanta »Vikingasåten», som sjöngs vid skålen för svenska armén vid en fest den 27 febr. 1814.³ Efterhand uppstår en repertoar av marsch- och hyllningssånger. Och därmed har körsången slagit igenom. Den vinner insteg på nationerna, och så småningom får den en enhetlig sammanslutning i Allmänna sången som bildas år 1830.

En bidragande orsak till sångens uppsving torde också vara det nyvaknade intresset för konst och poesi. Det estetiska draget blir utmärkande för dåtidens student.

Nationslivet, som förut mest synes bestått i disputationsovningar och nationsexamina och överhuvudtaget haft något torftigt över sig,⁴ utvecklar sig under friare och festligare former, mycket beroende på den själv-

¹ Gottfrid Kallstenius, Blad ur Uppsalasångens historia, sid. 20 ff.

² o. a. a. sid. 21.

³ a. a. sid. 25. — Bland de tidigare sångerna är Dahlgrens »Våren är kommen», som med Kapfelmans musik sjöngs första gången valborgsmässafton 1823, se Sylwan, Fyrtioårets student, sid. 126.

⁴ Jfr E. Hamström, Södermanlands-Nerikes Nations historia, Upsala 1905.

styrelse ungdomen når i allt större utsträckning. I denna nationslivets uppblomstring och festligare utsmyckning ingår musiken och sången som ett viktigt led.

Om det gäller allmänt inom alla nationer, att sång- och musiklivet med 1800-talet går en storhetstid till mötes, så är detta i mycket hög grad fallet inom Södermanlands-Nerikes nation. Studerar man handlingar och protokoll från nämnda tid, märker man, vilken framträdande plats som upptages av sådant som rör sång och musik. Man häpnar över den beredvillighet landsmännen visa då det gäller arbete i musikens tjänst, och man måste beundra dem för de ekonomiska uppoffringar de frivilligt göra, när det gäller anskaffning av instrument och musikaler. Sång och musik blir en oundgänglig beståndsdel av nationslivet. — Tonerna ha ju alltid haft förmågan att kunna tala olika språk vid olika tillfällen, ge uttryck åt skilda stämningar. Så hör sång och musik med både vid högtidliga hyllningar för ärkebiskop eller inspektor, i ljusa värvällars smäktande serenader, vid kamratliga festers yra skämt, men också vid en bortgången landsmans sista färd. Tjänsten hos Fru Musica blir därför det som kanske mest karakteriserar nationslivet under det gångna seklet.

Intressant är att lägga märke till hur samtidigt som musiken blomstrar en poetisk åder går genom nationen. Vi behöva bara nämna sådana namn som A. Törneros,⁵ Vitalis,⁶ C. A. Nicander,⁷ E. V. Ruda,⁸ B. E. Malmström,⁹ Talis Qualis¹⁰ och N. F. Sander.¹¹

Sången och musiken stod till en början helt utanför nationens organisation. Så småningom blev emellertid intresset större, och man lade sig till med en samling musikaler och instrument. Det blev nödvändigt, att någon ansvarade för dessa, och denna uppgift förenades samtidigt med ledarskapet för sång och musik. Så uppstår då ett fast ämbete inom nationens organisation: Sång- och musikanförarens.

Regelbundet börjar sådan anförare officiellt väljas på landskap först på 1850-talet.¹² Men det innebär inte att ordnad sång och musik först då uppstod inom nationen. Protokollsboken lämnar redan den 14 mars 1829 den intressanta upplysningen, att auditör Holmgren »behagat åtaga sig

⁵ J. Lagerholm, Södermanlands-Nerikes nation. Nr 4049.

⁶ o. a. a. nr 4095.

⁷ a. a. nr 4164.

⁸ a. a. nr 4424.

⁹ a. a. nr 4609.

¹⁰ a. a. nr 4656.

¹¹ a. a. nr 4855.

¹² Protokollsbok, dep. å univ.-bibl. i Uppsala under sign. U 1016 a 4.

Directionen av Nationssången». Det tyder på att det tidigt funnits ett sångsällskap inom vår nation såsom fallet var inom flera andra. Så vet vi med säkerhet, att t. ex. östgötarna hade ett sångsällskap redan år 1823,¹³ och upplänningarnas »Harmoniska sångsällskap» tillkom år 1831.¹⁴ Tyvärr kan inte något bestämt årtal fastställas beträffande vår egen nation.

Till sång- och musiklivets uppblomstring inom nationen bidro i hög grad de s. k. »klubbarna» — eller soiréerna som de sedermera heta.

Jonas Widén

På convent torsdagen den 3 okt. 1833 beslöts, att sådana »klubbar» skulle hållas »till befrämjande av ett närmare och innerligare samband mellan Nationens Ledamöter».¹⁵ Huvudsysselsättningen skulle bli musik. Till att börja med hölls de varannan onsdag och lördag — sedermera söndag — på någon källare, enär nationen ännu ej ägde eget piano. Man betalade inträde, och eventuellt överskott från festerna gick till en musikkassa, som möjliggjorde inköp av instrument och musikaler.¹⁶

¹³ Matrikel, dep. å univ.-bibl., sign. U 897.

¹⁴ Matrikel, dep. å univ.-bibl., sign. U 693.

¹⁵ Protokollsbok, dep. å univ.-bibl., sign. U 1016 a 3.

¹⁶ Denna musikkassa stod under sång- och musikanförens förvaltning ända till den 1 juni 1871 då den överfördes på andre kurator. Se landshapsbeslut 17 maj 1871, sign. U 1016 a 5.

Att dessa söndagssoiréer länge ägt bestånd inom nationen ser man av de förteckningar över deltagare i klubbar 1835—37 och soiréer 1844—65, som ännu finnas i behåll.¹⁷

Vad som tilldrog sig på dessa soiréer får man en god inblick i om man studerar »Göken», den kända nationstidning som Fredrik Theodor Hagberg började skriva omkring år 1839, avsedd att uppläsas vid dessa tillfällen.¹⁸ Den behandlade skämtsamt på vers och prosa personer och händelser inom nationen. Av »Göken» framgår det att förutom allehanda

Julius Bagge

muntra upplåg största delen av programmet under en sådan kväll upptogs av sång och musik. Redan i ett av de första numren heter det, att »Endast dåren och den som blivit kall och trög med åren Föraktar sång och glada toners spel». Hagberg berättar i sina »Hågkomster» närmare om gången av en soirée.¹⁹

»Man intog vid dessa tillfällen en enkel sexa, hvarefter vanligen äfven en bål punch plögade förekomma. Sedan sinna sålunda blifvit någor-

¹⁷ Dep. å univ.-bibl., sign. U 1045 d 1.

¹⁸ Närmare om detta i Th. Hagberg, Hågkomster, dep. å univ.-bibl., sign. U 1093 a: »Några ord om tidningen Gökens upprinnelse och första verksamhet», sid. 1 ff.

¹⁹ o. a. a. sid. 1.

lunda lifvade, brukade festen förhöjas dels med sång och musik, som den tiden oftast på ett utmärkt sätt idkades i nationen, dels äfven med hvarjehanda för tillfället lämpliga förlustelser, för hvilka det inre rummet²⁰ brukade vara skådeplatsen. De samma utgjordes af hvarjehanda tablåer, deklamation af verser, smärre dramatiska scener o. s. v. alltsamman naturligtvis af en komisk art.»

Med liv och lust sjöngo nationens kvartettsångare körsånger, som inövats tidigare på särskild repetition. Oftast stod Bellman och Wenner-

Ivar Eggert Hedenblad

berg på programmet. Men kvällen förflöt också under unison sång. Där sjöngs bl. a.: »Känner du landet», som Bernhard Elis Malmström diktat något av åren 1837—39 och som Knut Hamnström satt musik till.²¹ Så musikalisk tycks nationen t. o. m. ha varit, att man sade nästan allt i toner, t. ex. när man ville meddela sig med värdshusvärd, kypare, källarflickor och vaktmästare. Vi låter Hagberg berätta ur sina Hågkomster:²²

²⁰ Lokalen är här Schylanders källare vid Drottninggatan, det s. k. »Schylla».

²¹ Om nationssången se närmare Rutger Sernander, Vår nationssång i »Södermanlands-Nerikes Nation. En majhälsning till äldre landsmän» nr 5 1932.

²² Hagberg, Hågkomster, sign. U 1093 a, sid. 37 ff.

»Meddelanden till alla dylika personer angående sexor, frukostar, bålur, pipor o. s. v. skedde nemligen ingalunda på vanlig torr, kommenterande prosa, utan i de flesta fall på för tillfället fabricerad poesi, som då alltid sjöngs både solo och i kör. Den melodi, äfvensom versform, som vid alla dessa tillfällen begagnades, tillhörde alltid den roliga Bellmanska sången: 'Herr Joachim uti Babylon, han hade en hustru Susanna', ett qvåde som ofta sjöngs i nationen och som i synnerhet 'pappa Lindbom'²³ brukade excellera, och hvarvid nationens samtliga

Jacob Axel Josephson

ledamöter genast alltid voro redobgne att med full hals instämma i kören.» Som exempel på en sådan hastigt improviserad sång nämner Hagberg bl. a. följande:

Solo.

»Hör vår lilla Hedda, Du
Genast på vår lexa.»

Kör av nationen:

»Ge oss sexa
Ge oss sexa
Bums på stunden nu.»

²³ Lagerholm, a. a. nr 4640.

Att »de muntra sörmlänningarna» som de kallades gjorde skäl för namnet är troligt. Med sin sång besegrade de vid ett tillfälle källarmästare Österberg så han t. o. m. bjöd dem på både toddy och sexa.

Om det vokala inslaget i soiréprogrammen är stort, så är det instrumentala icke mindre. De instrument som först använts synes ha varit piano, violin, flöjt, violoncell. När man inte hade tillgång till egna instrument fick man hyra. Sålunda hyrdes en violoncell upprepade gånger och även »stadens trumma». ²⁴ För förslande av instrument och för övrigt som hjälp åt musiken var en särskild »kapelldräng» anställd. Följande kvitto finns i behåll, intressant ty det visar hur ofta soiréer hölls och dessutom inte utan poäng ur stavningsynpunkt:

»af Herr N. N. Kylenskernna har undertecknad becomitt för uppPassing Wid kapället inom Sormlans Nattsion Wid den undertecknade tiden ifrån den 11 samt 18 och 25 ocktober och den 1 och 22 Novämber samtt den 9 dæcämber 7 Rd-Rgs som quiteras upsala den 12 Dæcämber 1846.

J. Waxlund.

Kapelldräng. ²⁵

Efterhand utökas instrumentsamlingen. Det är på 1840-talet som början uppstår till den ännu i våra dagar livaktiga hornmusiken, som blivit till något speciellt utmärkande för nationen. Av musikkassans räkenskaper ²⁶ ser man att det inköpes en tenorbasun 1844 och en basbasun 1845. Redan majfesten 1845, en av de första med karnevalsuptåg, innebär en triumf för nationens förträffliga sång och musik under G. V. Schottes sakkunniga ledning. ²⁷ Denne Schotte står i »Göken» 1844—45 omnämnd som ledare för nationens hornmusik. ²⁸ Från en blygsam början utökas instrumentsamlingen år för år. Landsmännen ge sina frivilliga bidrag på insamlingslistor, och inkomsterna från soiréerna gå även till inköp. I Musikkassans räkenskaper finner man olika utlägg för noter och musikinstrument, uppskickade från Stockholm »med diligencen». Till slut är nationen i besittning av en ståtlig samling bleck-

²⁴ Musikkassans kvittenser, dep. å univ.-bibl., sign. 1047 b 2, nr 100.

²⁵ o. a. a. nr 12.

²⁶ Dep. å univ.-bibl., sign. 1047 b 1.

²⁷ »Majfester 1845—47» å univ.-bibl., sign. U 1093 d.

²⁸ I O. Sylwan, Fyrtioalets student, Sthlm 1914, kapitlet Organisation, sid. 56, citeras R. Hjärnes karakteristik av Södermanlands-Nerikes nation: »Sörmlänningarna voro tilltagsna, raska och musikaliska; de hade ett helt kapell av »mässingsvirtuoser», och sedan de börjat utgiva tidningen Göken fann man, att de även voro intelligenta och någon gång kvicka.»

instrument, representerande stort värde. — I en inventariebok, ²⁹ som innehåller förteckning på de under sång- och musikanföreläsarens vård stående inventarierna så sent som på 1870-talet, kunna vi få en uppfattning om instrumentsamlingens storlek, och tack vare där utsatta inköpsår och belopp kunna vi även överblicka de olika instrumentens ålder inom nationen och deras värde. Så här ser förteckningen ut:

En dragbasun (bas). V.-t. 1845, 23 kr.

En dragbasun (tenor). Skänkt av musikdirektör Sandberg.

Ett Ess-cornetto. H.-t. 1863, 85 kr.

Ett Ess cornetto. V.-t. 1855, 81,50 kr.

Ett C-cornetto. H.-t. 1858, 85 kr.

Ett B-cornetto. H.-t. 1862, 85 kr.

Ett althorn. V.-t. 1861, 95 kr.

Ett althorn. H.-t. 1856, 95 kr.

Ett tenorhorn. Skänkt av studeranden Nordlander, 140 kr.

En tenorbasun. H.-t. 1866, 140 kr.

En bombardon. V.-t. 1860, 171,50 kr.

En bastuba. V.-t. 1865, 225 kr.

En C.-clarinett. V.-t. 1857, 50 kr.

En B.-clarinett.

En Terz-flöjt. H.-t. 1852, 30 kr.

En altviol.

En violoncell. 1872, skänkt av J. Bagge.

En kontrabas. V.-t. 1872, 150 kr.

Ett flygelpiano av Malmsjö, 1,000 kr.

Dessutom, notställ, nothyllor, taktpinor m. m.

Vad pianoinstrumenten beträffar fick man i början — närmare bestämt år 1841 — nöja sig med att hyra ett sådant. På sammankomst år 1816 meddelades att inspektör, prof. Wingquist, ³⁰ skänkt sitt honorar för inköp av piano. Den summan plus ytterligare genom insamling inlutna medel möjliggjorde anskaffandet av ett eget instrument. Det invigdes med en fest samma år. Att döma av de ständigt återkommande utgifterna för stämning och reparation måtte det ha använts mycket flitigt. År 1864 beslöts att bilda en grundfond till ett nytt piano. Soiréerna blev till rena musikafnär, och inkomsten gick till pianofonden. 100 Rdr Rmt erhöill man som gåva av okänd givare. ³¹ Efter en del diskussion om man nu skulle ha piano eller flygel, stannade man vid

²⁹ Sign. U 1024 a 2 å univ.-bibl.

³⁰ Lagerholm a. a. under »Inspektorer».

³¹ Protokoll över sammankomst 21 okt. 1865, sign. U 1016 a 4.

det senare förslaget och beslöt på sammankomst i sept. 1865 att genom avbetalning i 2 år inköpa en Malmsjöflygel, som »vid första öppet vatten» skulle skickas till Uppsala. Denna flygel invigdes 1866. Den begagnades så flitigt, att några landsmän — musikaliska eller ej är svårt att avgöra — på landskap väckte förslag om att flygeln skulle flyttas till ett inre rum för att, som det så fint är uttryckt, »musikälskares prestationer ej må störa». — Ytterligare en ny flygel inköptes av nationen år 1878.³²

I förteckningen över inventarier³³ kan man få en uppfattning om vad som spelades. Det var ett ansenligt notbibliotek, som förvärvades genom gåvor och inköp. Att giva exempel på noter skulle föra för långt, men så mycket må sägas, att där finns de mest skilda slag: orkestersaker, kvartetter för stråkar, duetter, trior med piano, operor, oratorier, mässor, kantlater, sånger med och utan ackompanjemang. I Journal för utlåning 1858—72 kan man se vad som lånades och spelades.³⁴

Det intresse man allmänt ägnade sång och musik måste ha tagit mycken tid i anspråk, men våra dagars jäkt var okänt då. Man hann ägna sig även åt annat än de direkta studierna, och då var det inte så underligt, att musik och sång för den som älskade dem fick sin rundligt tillmätta tid. Även på ferierna övade man sig. Ansökan kunde göras hos nationen om hemlån av instrument under mellanterminerna och beviljades i regel efter ställd borgen.³⁵

Åt sången ägnade man sin tid inte bara inom nationen utan även i »Studentcorpsens allmänna Sångförening». Det hände att soiréer inställdes på grund av repetition till sångföreningens konsert. På landskap 18 maj 1859 förordnades en landsman att tillfälligt sköta kuratelet, emedan både 1 och 2 kurator skulle resa »till Hufvudstaden i och för student-concerterna».

Sång- och musikanförens ämbete var högt skattat. Han fick redan 1854³⁶ — först av alla nationens ämbetsmän — privilegiet att vara »befriad från skyldighet att för sin person kontribuera med afgifter för nations-soiréer och andra av nationen beslutade tillställningar». Dessutom åtnjöt han terminligen ett arvode av 15 Rd Rmt.³⁷

Ofta var, som framgår av förteckningen över sång- och musikanförens sid. 40—45, ämbetet uppdelat på två stycken, en ledare för sången, en för

³² Revisionsprotokoll för sång- och musikanförens, i nationsarkivet B 1, fredagen den 15 nov. 1878 § 6.

³³ Dep. å univ.-bibl., sign. U 1047 c 1.

³⁴ Dep. å univ.-bibl., sign. U 1047 e 1.

³⁵ Uppgift om hemlån förekommer ständigt i landskapsprotokollen.

³⁶ Conventsbeslut 21 okt. 1854.

³⁷ Huvudreglemente, dep. å univ.-bibl., Sign. U 1015 d 4.

musiken. Den förre valdes av nationens sångare, den senare av dess musici. Det var givetvis en fördel att det var två, då arbetet på så sätt kunde bedrivas intensivare.

Sånganförens fick år 1872³⁸ bredvid sig en musiknämnd bestående av tre ledamöter, representanter för de olika grenarna sång, piano och orkester. De skulle sammanträda för att bestämma om inköp av musikalier.

I den långa raden av sång- och musikanförens under tiderna är det många om vilka det kunde sägas, att de — som det står i »Göken» om C. A. Widstrand — genom sångens och musikens toner »svingat oss till ärans höjd och ställt vårt rykte främst ibland nationer». Jag tänker bara på en man som Ivar Eggert Hedenblad,³⁹ som blev director musices, anförare i många år för Allmänna Sängen, Sängsällskapet O. D:s ordförande och dirigent. Man kunde också särskilt nämna en C. A. Forsman,⁴⁰ anförare för Allmänna Sängen 1871—75, en Julius Bagge,⁴¹ framstående musiker, många andra att förtiga. En storsångare måste i detta sammanhang nämnas, ehuru han ej var sång- eller musikanförens. Det är tenoren Jonas Widén,⁴² som stiftade O. D. år 1853. Han sjöng dock inte ofta på nationen, vilket Göken omnämner på sitt spydiga sätt:

»Widén har inte i nation
haft tid att ta en enda ton.
Han studier övar hemma
och på konsert sin slämma.»

En man som betydde mycket för sången och musiken inom nationen var J. A. Josephson,⁴³ director musices vid Uppsala universitet, ledare för O. D. och Allmänna Sängen. Ehuru stockholmare intresserade han sig mycket just för Södermanlands-Nerikes nations musikliv. Han valdes till hedersledamot år 1875.

Flera av sång- och musikanförens finga sedermera ute i livet sin utkomst genom sången och musiken. För att bara taga några exempel

³⁸ Beslut på sammankomst 1871.

³⁹ Lagerholm a. a. nr 5580.

⁴⁰ Lagerholm a. a. nr 5416. Skrev jämte A. Kull (nr 5418) musik till spexet »På Madagaskar» som uppfördes första gången i mars 1869. Text av Hugo Montgomery-Cederhielm (nr 5392).

⁴¹ Lagerholm a. a. nr 5329. Satte tillsammans med Per Blomberg (nr 5279) musik till spexet »Mohrens sista suck eller Kärlek och död» som för första gången framfördes 30 nov. 1865.

⁴² Lagerholm, nr 4936.

⁴³ Lagerholm, a. a. Hedersledamöter.

så blev C. O. Arnoldsson⁴⁴ aktör och sångare vid kungl. teatrarna, C. L. Fogelström⁴⁵ kornettist vid ett kavalleriregemente i N. Amerika, C. A. Widstrand⁴⁶ sångare och musiker i Minnesota.

Med dessa rader har jag försökt giva några glimtar ur vår nations musikliv i äldre tid fram till omkring 1880. Det stora intresse för sång och musik som under denna tid vaknade och växte sig starkt har aldrig senare slappats. Mycket skulle vara att säga om de sista 50 årens musikaliska liv — den tid då man bl. a. sjunger inte bara i Uppsala utan på sångarfärder i hembygden — men det tillkommer äldre landsmän, som själva varit med, att giva skildringar ur denna period.

FÖRTECKNING

över

sång- och musikanförare i Södermanlands-Nerikes Nation¹

V.-t. 1829.	P. G. Holmgren	4138
V.-t. 1843.	G. V. Schotte	4701
1846.	P. A. Wikander	4776
1846.	C. F. W. Kuylenstierna	4762
H.-t. 1847.	G. V. Schotte	4701
V.-t. 1848.	C. F. W. Kuylenstierna	4762
H.-t. 1849.	C. H. Sahlström	4755
V.-t. 1850.	C. A. Widstrand	4842
V.-t. 1852.	C. O. Arnoldson	4880
V.-t. 1853.	C. A. Widstrand	4842
H.-t. 1854.	F. J. Björnström	4947
V.-t. 1855.	»	»
H.-t. 1855.	»	»
V.-t. 1856.	C. H. R. Rolén	4927
H.-t. 1856.	O. A. Nordblad	5049

⁴⁴ Lagerholm, nr 4880.

⁴⁵ Lagerholm, nr 5100.

⁴⁶ Lagerholm, nr 4842.

¹ Början av förteckningen har ej kunnat göras fullständigare och är kanske ej helt tillförlitlig. Namnen där äro i huvudsak hämtade ur musikkassans kvittenser, dep. å univ.-bibl., sign. U 1047 b 2. — Annars är huvudkällan landskapsprotokollen, dep. å univ.-bibl., sign. U 1016 a 4—5. Numren hänvisa till J. Lagerholm, Södermanland-Närkes nation

V.-t. 1857.	P. V. Bergsten	4888
H.-t. 1857.	C. H. R. Rolén	4927
V.-t. 1858.	»	»
H.-t. 1858.	L. B. Bagge	5066
V.-t. 1859.	»	»
H.-t. 1859.	P. O. Bagge (musik)	5034
	C. L. Fogelström (sång)	5100
V.-t. 1860.	P. O. Bagge (musik)	5034
	C. L. Fogelström (sång)	5100
H.-t. 1860.	P. O. Bagge (musik)	5031
	C. L. Fogelström (sång)	5100
V.-t. 1861.	C. L. Fogelström (musik)	5100
	C. H. R. Rolén (sång)	4927
H.-t. 1861.	C. L. Fogelström (musik)	5100
	A. G. Barnekow (sång) ²	5145
V.-t. 1862.	C. L. Fogelström (musik)	5100
	A. G. Barnekow (sång)	5145
H.-t. 1862.	C. L. Fogelström (musik)	5100
	P. G. G. Wennerström (sång)	5223
V.-t. 1863.	C. L. Fogelström (musik)	5100
	J. C. Ekstrand (sång)	5262
H.-t. 1863.	C. L. Fogelström (musik)	5100
	P. G. G. Wennerström (sång)	5223
V.-t. 1864.	C. L. Fogelström (musik)	5100
	J. C. Ekstrand (sång)	5262
H.-t. 1864.	J. Bagge (sång och musik)	5329
V.-t. 1865.	J. Bagge	5329
H.-t. 1865.	C. L. Fogelström (musik)	5100
	J. Bagge (sång)	5329
V.-t. 1866.	J. C. Ekstrand (musik)	5262
	J. Bagge (sång)	5329
H.-t. 1866.	J. Bagge (sång och musik)	5329
V.-t. 1867.	E. Samzelius (musik)	5374
	C. A. Forssman (sång) ³	5416
H.-t. 1867.	E. Samzelius (musik)	5374
	C. A. Forssman (sång)	5416
V.-t. 1868.	E. Samzelius (musik)	5374
	C. A. Forssman (sång)	5416

² Fogelström både sång- och musikanf. till 26 okt.

³ P. F. A. Blomberg (5279) var sånganförare till 17 april.

II-t. 1868.	E. Samzelius (musik)	5374
	J. Bagge (sång)	5329
V-t. 1869.	E. Samzelius (musik)	5374
	C. A. Forssman (sång)	5416
H-t. 1869.	C. A. V. Kull (sång och musik)	5418
V-t. 1870.	C. A. V. Kull	5418
H-t. 1870.	»	»
V-t. 1871.	C. A. Forssman	5416
II-t. 1871.	H. L. Uddén	5513
V-t. 1872.	I. E. Hedenblad	5580
H-t. 1872.	»	»
V-t. 1873.	»	»
H-t. 1873.	»	»
V-t. 1874.	»	»
H-t. 1874.	»	»
V-t. 1875.	Hj. A. Öhrvall ⁴	5620
H-t. 1875.	»	»
V-t. 1876.	»	»
H-t. 1876.	I. E. Hedenblad	5580
V-t. 1877.	»	»
H-t. 1877.	»	»
V-t. 1878.	C. Hj. Walin ⁵	5687
H-t. 1878.	K. F. Eriksson	5631
V-t. 1879.	»	»
II-t. 1879.	C. Hj. Walin	5687
V-t. 1880.	O. A. Thavenius	5656
H-t. 1880.	»	»
V-t. 1881.	K. L. Olsson	5809
H-t. 1881.	»	»
V-t. 1882.	»	»
II-t. 1882.	»	»
V-t. 1883.	C. B. Salin	5849
H-t. 1883.	P. A. E. Åkerlind	5863
V-t. 1884.	C. F. Dahlborg	5834
H-t. 1884.	P. A. E. Åkerlind	5863
Mellantermin.	C. G. Hård	5964
V-t. 1885.	P. A. E. Åkerlind	5863

⁴ C. Hj. Walin (5687) sång- och musikanf. till 1 mars.

⁵ R. J. Lundberg sång- och musikanf. till 13 febr.

Mellantermin.	C. G. Hård	5964
H-t. 1885.	P. A. E. Åkerlind	5863
V-t. 1886.	»	»
Mellantermin.	C. B. Salin	5849
H-t. 1886.	P. A. E. Åkerlind	5863
V-t. 1887.	»	»
Mellantermin.	A. M. Jansson	5924
II-t. 1887.	C. G. V. Richter	6026
V-t. 1888.	P. E. Liljequist	5970
Mellantermin.	A. F. V. Lindvall	5808
H-t. 1888.	C. G. V. Richter	6026
Mellantermin.	P. A. E. Åkerlind	5863
V-t. 1889.	C. G. V. Richter ⁷	6026
H-t. 1889.	K. A. Axelsson	6045
V-t. 1890.	»	»
Mellantermin.	G. A. Drysén	6063
II-t. 1890.	K. H. Andersson	5758
V-t. 1891.	»	»
H-t. 1891.	»	»
V-t. 1892.	»	»
II-t. 1892.	»	»
V-t. 1893.	C. L. Nylund	6054
H-t. 1893.	»	»
V-t. 1894.	E. G. L. Kumlin	6155
H-t. 1894.	»	»
V-t. 1895.	»	»
H-t. 1895.	»	»
V-t. 1896.	E. H. Isacson	6153
II-t. 1896.	P. A. Sandvall	6195
V-t. 1897.	E. H. Isacson	6153
Mellantermin.	J. M. Hulth	5978
H-t. 1897.	E. H. Isacson	6153
V-t. 1898.	»	»
H-t. 1898.	D. F. Nylund	6252
Mellantermin.	C. V. Stjernberg	5795
V-t. 1899.	D. F. Nylund	6252
H-t. 1899.	»	»
V-t. 1900.	»	»

⁶ Efter 7 april C. G. V. Richter 6026.

⁷ Efter 29 april K. H. Andersson 5758.

Mellantermin.	C. V. Stjernberg	5795
H.-t. 1900.	D. F. Nylund	6252
V.-t. 1901.	»	»
H.-t. 1901.	»	»
Mellantermin.	C. V. Stjernberg	5795
V.-t. 1902.	D. F. Nylund ⁸	6252
H.-t. 1902.	J. E. Petri	6238
V.-t. 1903.	K. Y. Tegner	6256
H.-t. 1903.	H. L. Lenander	6301
V.-t. 1904.	J. E. Petri	6238
H.-t. 1904.	»	»
V.-t. 1905.	»	»
H.-t. 1905.	»	»
V.-t. 1906.	G. Thunander.	
H.-t. 1906.	O. G. M. Sjölander	6329
V.-t. 1907.	»	»
H.-t. 1907.	»	»
V.-t. 1908.	»	»
H.-t. 1908.	»	»
V.-t. 1909.	»	»
H.-t. 1909.	Ivar Lundin.	
V.-t. 1910.	N. Wetterstrand.	
H.-t. 1910.	N. Wetterstrand.	
V.-t. 1911.	H. Hallström.	
H.-t. 1911.	D. Fridborn.	
V.-t. 1912.	E. Degerman.	
H.-t. 1912.	C. Sandahl.	
V.-t. 1913.	»	
H.-t. 1913.	O. Enberg.	
V.-t. 1914.	»	
H.-t. 1914.	»	
V.-t. 1915.	»	
H.-t. 1915.	»	
V.-t. 1916.	»	
H.-t. 1916.	H. Hallström.	
V.-t. 1917.	T. Sjögren.	
H.-t. 1917.	O. Enberg.	
V.-t. 1918.	»	
H.-t. 1918.	Y. Englund.	

⁸ Efter 26 april A. E. Ringström 6300.

V.-t. 1919.	Y. Englund.
H.-t. 1919.	»
V.-t. 1920.	H. Geite.
H.-t. 1920.	»
V.-t. 1921.	»
H.-t. 1921.	G. A. Johansson.
V.-t. 1922.	L. Öhrvall.
H.-t. 1922.	»
V.-t. 1923.	»
H.-t. 1923.	G. Stenström.
V.-t. 1924.	»
H.-t. 1924.	»
V.-t. 1925.	»
H.-t. 1925.	»
V.-t. 1926.	»
H.-t. 1926.	»
V.-t. 1927.	»
H.-t. 1927.	A. Brantberg.
V.-t. 1928.	R. Zetterquist.
H.-t. 1928.	A. Björkman.
V.-t. 1929.	T. Lind.
H.-t. 1929.	N. Edling.
V.-t. 1930.	B. Hermanson.
H.-t. 1930.	»
V.-t. 1931.	S. Nylund.
H.-t. 1931.	»
V.-t. 1932.	»
H.-t. 1932.	R. Franzén.
V.-t. 1933.	K. Berger.
H.-t. 1933.	»
V.-t. 1934.	»

NUTIDA SÅNG OCH MUSIK I NATIONEN

Av Klas Berger

Om de båda gamla uppsaliensiska sångarpamparna södermanland-nerikingarna Jonas Widén och Ivar Eggert Hedenblad finge en kvart ledigt av Vår Herre för att studera det nuvarande musiklivet, skulle det ej förvåna, om de av misräkning finge hemlängtan om ett par minuter. Sorgligt nog klingar ej längre så ofta de gamla välkända kvartettsångerna »Vintern rasat», »Stjärnorna tindra», »Ein König ist der Wein» och andra populära saker från nationens musikrum. Bristen på tenorer har gjort det omöjligt att under de sista åren ha en fast organiserad kvartett med bestämda repetitioner. Frågan om körsången på nationen tycks dock för framtiden kunna lösas på ett lyckligt sätt. I höstas startades en liten blandad kör — mig veterligt den första blandade nationskör här i staden — som sjöng Södermaussaker och folkvisor på en nationsafton. Experimentet lyckades väl. Studentskorna lovordades för energi och god körrutin på repetitionerna av sånganföraren och prisades vid tillställningen för sina vackra röster av äldre och yngre landsmän. Det kan förmodas att en studentikos blandad kör inom snar framtid blir till en fast institution på vår nation. I förbigående må nämnas att tanken på en akademisk blandad kör i vår stad snart synes bli förverkligad.

Den länge efterlängtrade nationssångboken ligger nu i manuskript med noter till en del texter och charmanta vinjetter. Så mycket som möjligt har där inplockats av gamla kända och uppskattade nationssånger. De gamla spexen äro givetvis representerade med »Stridsvind» och »Uschiameja» ur operan På Madagaskar och den lustiga kupletten om »Tärnan därinunder i Sörmlands gröna lunder» ur Båten till Grekland. Sångboken kommer att innehålla cirka 60 sånger och skall tryckas i en upplaga om 1,000 exemplar. En del av upplagan beräknas vara färdig till sista april.

Vad den instrumentala musiken beträffar, kan den, som är utrustad med »klassiska musiköron» lätt få en skev uppfattning därom, om han råkar komma upp på nationen de tider på dagen, då schlagers

dunkas på den gamla flygeln, uttutas genom jazztrumpet och saxofon och sjunges på negerrotväliska. Det är roligt kunna upplysa om att de som exekvera dylik musik i sina bättre stunder även ha intresse för och spela 'gammal god musik'. Nationen sökte i höstas stimulera detta senare intresse genom att anskaffa en ny flygel av Malmsjös fabrikat. Det blev ett ganska djupt hål i pianofonden och musikkassan, men i stället fick nationen ett synnerligen gott instrument. Flygelinvigningen gick av stapeln i februari, då tre av nationens många utmärkta pianister gävo goda prov på egen god färdighet och instrumentets förträfflighet.

I detta sammanhang må också hornboskapen omnämnas. Erkännas bör, att det är hornboskapen, som trots sina stora brister, under en lång följd av år givit och skall också i framtiden giva liv och färg åt det Södermanland-Nerikingska 'landskapet'. Visserligen lär man väl aldrig kunna påstå att hornboskapens musik är vacker, men den är ändamålsenlig. Allt fortfarande är det våra mannar i hornboskapen, som med klingande spel lysta av fladdrande fackelsken går i teten för landsmännen och ger sin speciella ton och färg åt vår sista april-firande nation. Även om mången landsman under terminen känt sig mindre angenämt berörd av blåsandet och enstaka innevånare på vinden med ett farligt utseende sökt skrämra musikanföraren att låta pojarna repetera i källar'n, ha de dock med oförbehållsamt gillande slutit upp vid Gustavianum Valborgsmässoaftonen för att i takt med musiken låga genom stadens gator, liksom de också med liv och själ deltagit i den vårliga ringdansen på Polacksbacken första maj. Trots att de gamla hornen samt och synnerligen lida av ålderdomssvaghet och ej på långt när fylla de krav, man ställer på goda instrument, och trots att blåsarna synas en smula yra av den insupna vårluften och annat, imponerar dock alltjämt deras musik både på nationens landsmän och stadens borgare. I höstas nyrekryterades kåren över hela linjen och vi lyckades få en intresserad instruktör i musikdir. Ekström I. 8. Ingen lär bli mästare i hornblåsning på blott några få månader, men den sista månadens träning brukar åstadkomma en förunderlig förändring till det bättre. Kan vi så lyckas få med några gamla veteraner från den förutvarande hornboskapen, lär väl vårens hornmusikalska underhållning hålla måttet. Det är en självklar sak, att en sång- och musikanförare varken har den tid eller den förmåga som behöves för att ernå det resultat, som motsvarar landsmännens förmåga och intresse för sång och musik, men tack vare hela nationens musikaliska intresse, har det lyckats att nå fram till något så när goda förutsättningar för ett framtida rikt musikliv.

FLOTTSUNDSFÄRDEN

En nationsgök från år 1898

Av A. E. Falck.

När jag tillmötesgått förste kurators anmodan att för publicering i årets Majhälsning ställa till förfogande någon av mina gamla nationsgökar, har detta skett i full förvisning om att icke bli av Majhälsningens läsare på något sätt missförstådd. Alltifrån »Gökens» första framträdande i Södermanlands-Nerikes nation (omkr. 1839) har dess uppgift bl. a. varit att driva ett harmlöst skämt med kamrater inom nationen, som i en eller annan mån därtill givit anledning. Och det torde knappast givas exempel på, att göktonerna uppfattats annorlunda vare sig av de begabbade föremålen själva eller av det förstående auditorium, till vars förlustelse de exekverats. Jag är därför a priori förvissad, att efterföljande Gök icke skall uppfattas såsom något slags nidvisa eller smädedikt, avsedd att förklena eller nedsätta någon av de båda däri uppträdande hjältarna. De voro båda i livstiden redbara och oförvitliga män och avhållna bland landsmännen, hos vilka de åtnjoto ett välförtjänt förtroende. Jag hade också den förmånen att få räkna dem bland mina personliga vänner. Under andra förutsättningar än de nu antydda hade denna Gök förvisso aldrig blivit skriven. — Först några rader om de av Göken här besjungna personerna.

Carl Arvid Möller inskrevs i Södermanlands-Nerikes nation efter i Nyköping 1880 avlagd mogenhetsexamen och ägnade sig åt teologiska studier. Han var — såsom docenten John Palmgren träffande karakteriserat honom i en liten runa i 1929 års Majhälsning — »en av dessa 80-talsstudenter, som gingo så helt upp i nationslivet att de hade svårt att slita sig från Uppsala». Han fungerade upprepade perioder som andre kurator, bl. a. vid tiden för det nya nationshusets tillkomst, och fann för övrigt ett rikt fält för sin verksamhetslust i det kommittéväsen, som då rikt blomstrade inom nationen. Efter byggnadsfrågans lyckliga

avveckling i nationshusets fullbordan hösten 1897 fann Möller det vara tid att draga sig tillbaka från nationslivet och uppsöka andra verksamhetsfält samt tillträdde följande vår platsen som kamrer vid Åre sanatorium. Sedermera syssloman vid Österåsens sanatorium, avgick han med pension 1926 och avled 1928 den 25 okt. på Akademiska sjukhuset i Uppsala. John Palmgren tar Möller på kornet, när han i sin förträffliga karaktäristik skriver: »Då jag besökte honom på sjukhuset, låg han och studerade ett botaniskt arbete, som han nyss fått av Rutger Sernander. Med mig kunde han ju ej diskutera botanik, utan samtalet rörde sig om gamla kamrater, nationens fonder, gårdsköpet, Kisse Jonssons donation o. d., men framför allt om nationshuset, att golven voro så nötta, att möbelyget är fulare än det ursprungliga och att sättningsprickor uppkommit i tornet, och Arvid betonade, att han från början förordad påhning under denna del av byggnaden, vilket dock arkitekten motsatt sig. Nu känna Ni igen den gamle Arvid Möller och se, att han var sig lik till det sista.»

Anders Emil Oskar Andersson, hemmansägareson från Mora i Jäder, var Strängnäs-student 1889. Han intog icke någon i högre grad bemärkt ställning inom nationen, där han dock togs i anspråk för en del kommittégöromål, men skötte med flit och samvetsgrannhet sina matematiska studier, blev fil. doktor och avled som lektor i Hudiksvall i april månad 1914. En av hans mera framträdande egenskaper var en utpräglad ekonomisk försiktighet, för vilken han blev vida berömd i nationen. Han uppkallades gemenligen med alla sina tre dopnamn eller för korthetens skull med blott Anders och var eljes känd under smeknamnet Mukaël (förkortat till Muck eller Mucken), som lär ha följt honom alltifrån en tidig ålder på skolbänken.

*

Den historiska bakgrunden till här nedan publicerade Gök kan skisseras inom följande konturer. Strängt upptagen med arbete i kuratel, byggnadskommittéer etc. vid den tid nationsbygget nalkades sin fullbordan, plägade Möller, innan han gick till dagens id, uppfriska sig med en cykeltur i stadens omgivningar. En dag hade han gjort upp med vännen Anders Emil Oskar, som också råkade vara utövare av den då ej alltför vanliga cykelsporten, om en gemensam utflykt följande morgon till Flottsund. Det har icke ansetts uteslutet, att Anders, som icke ogärna såg sig uppmärksammas av äldre inflytelserika landsmän, funnit sig högst smickrad av denna inbjudan. Nog av, han infann sig punktligt, och den gemensamma kavalkaden ägde rum.

Den friska motionen gav aptit, och vid framkomsten till Flottsund

beställdes en frukost, i vilken Anders av någon anledning blott deltog partiellt. Emellertid befanns det vid uppgörelsen, att de båda resenärerna för tillfället råkade sakna alla kontanta medel, varför Möller, van att handskas med valutor och värdepapper, klarade mellanhavandet för frukosten med en handskreven förbindelse på beloppet, 65 öre att »inlösas av Södermanlands-Nerikes nations andre kurator». Möller hade dock under de följande månaderna icke någon gång sina vägar ut till Flottsund, och kafédickerskan därstädes fann det rimligtvis för invecklat att igångsätta några spaningar efter den på det undfångna papperet angivna studentpampen, utan förbindelsen förblev oinlöst.

Emellertid sipprade saken så småningom ut. Det stundade till nationens avskedsfest för Arvid Möller vid hans förestående avflyttning till Åre, och man började tänka på en del extra anordningar för att göra denna så raffinerad som möjligt. Och så en snögloppig söndag fram i slutet av februari 1898 företogo två initiativkraftiga landsmän, nuvarande läroverksadjunkten i Nyköping Henrik Oldenburg samt undertecknad, en fotvandring till Flottsund, där vi erbjödo oss att inlösa den i egenskap av hedersskuldförbindelse utan tvivel för länge sedan förfallna värdehandlingen, om den ännu bevarades. Jo, för all del, papperet fanns i behåll, och om han, som utfärdat det, någonsin haft en tanke på betalning, skulle han väl för länge sedan ha gjort upp saken. Vi försökte, så gott vi kunde, rehabilitera vår väns och landsmans skamfilade anseende, och gumman blev omsider tillfreds, när hon fick i handom dels kapitalet, de fatala 65 örena, och dels en rundeligt beräknad ränta därpå i form av en lämplig drickspanning.

Vi pulsade tillbaka till staden i snöyran med den inlösta assignaten i vår ägo. Denna överlämnades till snickaremästaren Wiman vid Kungsängsgatan, som satte den inom glas och ram, en bred sådan med rik förgyllning. Nu bestogs Gökpegasen, och på avskedsfesten i nationslokalen den 5 mars avlevererades efterföljande Gök, och tavlan hängdes medels ett vidfäst sidband kring halsen på festföremålet, som hela kvällen gick omkring och bar på bröstet denna sinnebild av sin förnedring och upphöjelse.

ASSIGNATEN
eller
BICYCLEFÄRDEN
eller
MORGONSTUND HAR GULD I MUND
eller

DEN HOTADE STÄLLNINGEN
eller
DEN KRITSADE FRUKOSTEN
eller
DEN RÄDDADE KLOCKAN
eller
HUR MUCKEN KLARADE FEMMAN
eller
MÖLLER I BYXÅNGEST

1. Bland ordspråk, som vi lärt i våra unga dar,
Det finns en gammal sats, väl känd af en och hvar,
Att tidig »morgonstund
Har guld uti sin mund». —
Dess sanning Arvid Möller lärde vid Flottsund
I fjol — tralalala
I fjol — tralalala
I fjol — tralalalalalala.
2. En morgon han utur sin säng stod arla upp,
Fast eljest just ej känd som någon morgontupp.
En ridt behöfdes väl
Att lifva kropp och själ,
Som nedtyngd var af tusen kommittéers gräl
Och kuratel — trala etc.
3. Med kind af morgonluftens smek så röd och fräsch,
med vad så fylligt rund som på en ung pigäsch
Han sin velociped
Mot Flottsund varsamt red,
Och Anders Emil Oskar Mukaël var med
Som svit — tralalala.
4. Som sportsman Möllers skicklighet var ung och späd,
Dock klaras lyckligt alla Kronoparkens träd,
Den velocipedrast
I sadeln satt så fast
Och öfver fältet ilade med pilens hast,
Af Anders följd — trala.

5. Hur skönt det var att pusta ut vid Mälarstrand,
Att skölja strupen ren från vägens stoft och sand!
»En frukost» — Möller sa' —
»Nu skulle smaka bra.»
Men Anders ville endast en kopp kaffe ha —
Ekonomi! — trala.
6. Lukulliskt snart ett frukostbord ses dukat stå,
Och Anders svalt, men Möller åt för båda två,
Han länsar alla fat,
Och vid hans stilla prat
Ses Anders' hufvud nicka som en automat
God mening — tralala.
7. Kring vår nation det vände sig hans fagra tal,
Kring flyttningen, som förestod till ny lokal,
Vårt nya möblemang —
Hur själf han slet och sprang,
Allt vecklade han ut med gammal känd talang.
Och Anders njöt — trala.
8. När Möller blifvit mätt och Anders druckit ur,
Befanns det vara tid att länka på retur —
Betala först — o vel —
Hur ska de sig bete?
Vår Möller hade hemma glömt sin portmonné —
Fatalt — tralalala.
9. Förfärad Möller ref sig i sitt tunna hår:
»Nu käpprätt rakt åt fanders med min ställning går,
»Jag äger ej en slant,
»De' ä' för dant, för dant!
»Skall jag nu nödgas klockan sälta här i pant —
»Fi dö'n!» — tralalala.
10. Och Anders resignerad slår sig för sitt bröst,
Han ej ett enda ord kamraten ger till tröst,
Han också glömt — o vel —
Sin egen portmonné.
De lägga råd tillsammans som i kommitté
Så ofta förr — trala.

11. Förslagen nu varandra korsa härs och tvärs,
Beslutet blef till sist att skriva en revers,
Och Möller desperat
Skref ut en assignat
På öre sextifem för ett mål frukostmat
Och Anders' kaffekopp.
12. Det sägs, att Anders vid sin barm en femma bar,
Emellertid de hjula hem — med femman klar.
Och Möller trött och stel
Gick till sitt kuratel,
Men Anders Emil Oskar, kallad Mukaël,
Ät frukost — tralala
Ät frukost — tralala
Ät frukost — tralalalalalala.

KOMMENTAR.

Göktexten är här återgiven med den ursprungliga stavningen, vilket ju i sin mån kan vara ägnat att giva en viss tids- och lokalfärg åt det hela.

»Kärt barn har många namn», och sanningen i detta gamla ordstäv kan ju sägas vara vederbörligen återspeglad i den vidlyftiga rubrikflätningen, där varje särskild rubrik utan vidare torde bokstavligen motiveras av Gökens innehåll, utom möjligen den sista. Dess motivering framgår emellertid så småningom ur kommentaren här nedan.

Strof 1. Denna Gök sjöngs på melodien till en gammal visa om gubben Noak och syndafloden: »Vi prisa högljudt gamla testamentets dar». I refrängen instämde samtliga närvarande landsmän.

Strof 2. »Tusen kommittéer.» — Det är givetvis en överdrift, till vilken Göken här gör sig skyldig vid angivandet av kommittéernas antal inom nationen. Men vid sidan av de ordinarie kommittéerna hade byggnadsfrågan föranlett ett vidlyftigt extra kommittéväsen, där snart sagt varje fråga hänsköts till en ny kommitté eller särskilt utskott. Visst är, att en hel del respektlösa landsmän gjorde sig lustiga över denna invecklade apparat. Ovisst är emellertid, huruvida Arvid Möller, den borne kommittéledamoten, fann sig av detta kommittéarbete »nedtyngd», eller om han icke fastmer, med sin benägenhet för detaljer och

allsköns vidlyftighet, fann i detta arbete sin stora lust och stimulans. Gökens auktoritet må ju dock härutinnan gälla vad den kan.

Strof 3. »Med vad så fylligt rund.» — Möller plögade göra sina cykel-turer iklädd knäbyxor, en vana som vid detta tillfälle blev högst fatal (se strof 8) och gav anledning till en av Gökens åtta rubriker: »Möller i byxångest.»

Strof 4. Möllers förmåga som velocipedryttare vidröres ock i en annan Gök, som jag skrev till V. f. N:s högtidsdag på kafé Valhalla den 23 okt. 1897, däri sällskapets medlemmar jämföras med Valhalls gudar och Möller såsom dess vördade nestor spelar Odens roll. Göken kväder:

Den gamle asadrotten på Sleipner red,
Vår Möller rider ock, men — velociped.
När Sleipners hof med dån emot marken klingar,
Går Möllers stålhest ljudlöst på gummiringar.

»Velocipedrast»: en kanske något djärv ordbildning i st. f. velocipedist l. d., rimligtvis uteslutande för rimmets skull.

Strof 5. »Ekonomi!» — Göken gör här (liksom nedan i stroferna 10 och 12) en kanske något elak hänsyftning på Anders Emil Oskars namnkunniga sparsamhet, om vilken bland landsmännen cirkulerade åtskilliga historier och bevingade ord. Jag erinrar mig ett sådant: »Åter en tändsticka!» suckade Mucken, när kamraterna blåste ut ljuset för honom.» Refrängen i denna strof exekverades i en diskret viskning, vilket dock torde giva vid handen, att Göken meddelat uppgiften icke såsom ett absolut fastslaget faktum, utan snarare såsom ett smygande rykte.

Strof 6. »Hans stilla prat.» — Om Möllers vältalighet göres i en nationsgök av Erik Hamström på 1890-talet en antydning:

Som talare han har ett pipigt patos,
Hans dygd lär vara ren och sträng som Catos.

I ovan anförda V. f. N.-gök om Valhalls gudar heter det om Oden-Möller:

Vis var den höge guden och vist hans tal:
Det skönjes grant av språken i Havamal.
Att även Möller läppjat ur Mimersbrunnen,
Hans tal det visar, puttrande jämt ur munnen.

»Ses Anders' huvud nicka som en automat god mening.» — Det skulle näppeligen kunnat falla vännen Anders in att brista i vördnad och

respekt mot sin äldre landsman och andre kurator genom att giva uttryck åt något som hålst slag av opposition vid dennes anföranden. Därför idel bifallsnickar.

Strof 7. Se strof 6 och jfr Palmgrens karaktäristik av Möller här ovan.

Strof 8. »Vår Möller hade hemma glömt sin portmonné.» — Möllers ödesdigra glömska sammanhänger med hans i kommentaren till strof 3 antydda mondäna toalettbestyf före avfärden. Hans portmonnä lär nämligen ha legat kvar uti en ficka i vardagspantalongerna hemma i hans studentkammare.

»Portmonné» — en i skrift visserligen brukad och tillåten, dock mera ovanlig form för portmonnä — har tydligen här använts för rimmets skull.

Strof 9 Såsom gammal teolog och till hela sin läggning en allt igenom from man avskydde Möller alla svordomar och dylika i det vardagliga språket tyvärr ofta brukade kraftuttryck. Denna strof uppvisar emellertid en provkarta på de interjektioner, med vilka Möller i temperamentsfyllda ögonblick plögade späcka och förstärka sitt tal. Slutklämmen »fi dö'n!» bör återgivas med ett jämmerfullt pip högt uppe i diskanten.

Möllers »ställning». — Det heter ju i »Fänrik Ståls sägner» om von Törne och hans egenskap av finsk major, att

Som denna ära höll han ingen annan,
Med den i hugen lyfte stolt han pannan
Och var beredd att gå, fast mot en värld — — —

Så var det ock med Arvid Möller och hans »ställning» som Södermanlands-Nerikes nations andre kurator, med vilken han gärna ville något briljera. Icke underligt, om Möller, i den ömtåliga situationen inför det av honom själv spolierade frukostbordet vid Flottsund, såg denna sin ställnings renommé betydligt äventyrat, i saknad av varje medel att kontant honorera frukosten.

Strof 10. Om Anders' betecnde och åthävor se ovan strof 5. Det har aldrig förmålts, huruvida även hans glömska varit föranledd av extra toalettsorger före avfärden.

Strof 11 och 12. Efter den i de senare stroferna alltmera stegrade spänningen inträffar här dramaets höjd- och vändpunkt, i det att Möller omsider visar sig vara situationens herre och resolut med ett enda penndrag räddar den hotade ställningen. Och så avvecklas det hela lugnt, stilla och fridfullt. Man tycker sig dock skönja, hurusom Möller, när han gick till dagens värv, var något förgrämd och bragt ur gängorna efter morgonens äventyr. Anders Emil Oskar däremot såg sig med

bibehållen självaktning och icke utan en viss triumf kunna slå sig ned vid sitt matställes frukostbord. Han står, sedan kamraten blivit avfärdad, såsom obestridd triumfator på valplatsen. Slutstrofens refräng bör därför vederbörligen utmytna i en intensiv jubelfanfar.

Efter Möllers frånfälle har docenten Palmgren bland hans kvarlätenskap tillvaratagit den alltjämt bevarade assignaten, vilken nu som en historisk relik återfinnes i V. f. N:s arkiv.

Nyköping den 2 april 1934.

BRÖDERNA BRILLES VISA

Av Bo Löwenström

Utanför filosofernas lärosal II vid Uppsala universitet möttes en afton höstterminen 1925 de båda bröderna Brille efter att ha bevistat en föreläsning i filosofiens historia. Detta sammanträffande grundlade ett vänskapsförhållande av säregen karaktär. Bröderna Brille inrättade sin tillvaro på grundvalen av andlig och materiell kommunism, och i det allmänna medvetandet framstodo de snart såsom korrelativa personligheter. De studerade con amore teoretisk och praktisk filosofi, men älskade även att vid bågaren dryfta tillvarons spörsmål samt med varandra glädjas över vänskapens gåva. Såsom sanna humanister var för dem intet mänskligt främmande, varför deras samvaro vid bågaren omspände de vidaste fält från burlesk skämtan i bred folklig stil till yverboren lek med världssystemer och filosofer. I full överensstämmelse med deras rustika och folkliga ursprung ägde de intet överflöd av denna världens goda, varför deras utsvävningar inskränkte sig till besök å källaren Lejonet, berömd för sin intima stämning och sina facila priser. Så hände sig en gång att bröderna Brille tyngda av levernets möda längtade bågarens glädje. Vid kassans inventering funno de intet och begåvo sig då till en kollega, som vid sagda tillfälle satt försjunken i studiet av Schellings filosofi. Av honom erhöilo bröderna i lån tio kronor och begåvo sig omedelbart till källaren Lejonet. Hemkomna efter den blygsamma libationen författade bröderna den s. k. Löwetvisan eller Brillevisan, på så sätt att de diktade varannan vers var till en gammal folkmelodi med ord av Albert Engström. Löwetvisan blev med hast märkta omtyckt i brödernas vänkrets. Enkannerligen å Södermanlands-Nerikes nation nyttjades den med förkärlek såsom allsång i stunder av glam och gamman.

Bröderna Brille ägnade sig sedermera åt studiet av teologien, och om deras framtidsutsikter lämnar visans sista strof klart besked.

1. Veckans dagar ä' många och långa
för en stackars Uppsalastudent,
och bekymmer det har han så många,
där han forskar i gamla pergament.
Men får han blott på lördagskväll'n till Lejonet gå,
är det jädrans så roligt ändå.
2. »Säg, kan verkligheten graderas»,
frågte Häger en hemsk tentamensdag,
och jag svarte: »Det må väl probaras,
låtom oss om detta slå vad,
ty få vi blott en lördagskväll till Lejonet gå,
ska' verkligheten graderna få.»
3. »Ej det finns något objektivt värde»,
sade Jonsson på lärosal sex,
och vi tänkte: »Ack, Jonsson, du lärde,
nu spelar du säkerligen spex.
Du skall med oss en lördagskväll till Lejonet gå,
där finns värden båd' stora och små.»
4. »Principiorum, primorum, gu'moron,
för så vitt, emedan, likväl, dock,
Hegel, Kant och gamle gubben Zenon
jag föreläser för en fåraskock.
Men får jag blott med dem en gång till Lejonet gå,
skall problemen sin lösning nog få.»
5. »Arma Jag med min vilja och strävan
ställa vill en Erwägung så sund,
ty jag märker med undran och med bävan
Nyman blir ju professor i Lund.
Men får jag blott en lördagskväll till Lejonet gå,
blir jag Lundaprofessor ändå.»
6. Det var bägge bröderna Brille,
de svuro svarte fanen sin tro,
och de sade rent ut vad de ville:
»Titulus, ge en kvällsmat så go'
Se, vi ville så gärna till Lejonet gå
och få en rediger sup eller två.»

7. Svarte fanen han svarte så listig:
»Ja, det skall jag så gärna er ge,
ty jag känner en jäkel så kvistig,
honom har ni min fullmakt att be.
Se, han sitter och läser i Schelling den grå,
han skall hjälpa er till Lejonet gå.»
8. Ack, säg vilken märklig förvandling
skola Brillarna genomgå till sist?
Jo, i Kräkemåla församling
där hamna de som prostar förvisst.
Då få de aldrig mer nå'n gång till Lejonet gå,
och ha jädrans så roligt ändå.

Kommentar:

Strof 2: »Häger», professor Axel Hägerström, skolbildande filosof, känd såsom lidelsefull bekämpare av metafysiken och eo ipso verklighetens gradering.

Strof 3: Erik Jonsson, Hägerströms docent och trogne lärjunge, framstående studentspexregissör, förklarad fiende till alla objektiva värden.

Strof 4: Denna strof skall granneligen förstås av dem, som bevistat framlidne professor Adolf Phaléns föreläsningar över den förkritisken rationalismen och empirismen.

Strof 5: Denna strof åsyftar nuvarande lundensiske professorn Einar Tegen, lärjunge till Phalén och berömd viljeteoretiker. Föreläste över August Messers Psychologie och nyttjade därvid stundom ett underligt blandspråk av tyska och svenska. Vid tiden för Brillevisans skapande låg han i våldsam fejd med Lundafilosofen Alf Nyman om professuren efter Hans Larsson.

JULIUS LAGERHOLMS MATRIKEL

I 1930, 1931 och 1933 års häften av Majhälsningen utgav f. marinläkaren Julius Lagerholm sina anteckningar till nationsmatrikeln för åren 1876—1890. Dessa bidrag uppskattades livligt av landsmännen. Till slut intressera en dock kamraterna och vännerna från studenttiden mer än institutioner och traditioner. Läsningen av en matrikel över nationen bidrager sålunda mer än något annat till att gamla minnen och intressen vakna till nytt liv. När det för ett år sedan bestämdes att 1934 års Majhälsning skulle utgå till alla förutvarande landsmän, tänkte jag mig, att man borde be doktor Lagerholm om ett nytt quinquennium av matrikeln. Sedan han emellertid nu av trycket utgivit samtliga sina anteckningar till nationsmatriklarna fram till år 1900, har tanken givetvis fått falla. Denna gång passar det sig bäst, att Majhälsningen med tacksam erkännande av doktor Lagerholms bidrag i föregående årshäften fäster samtliga landsmäns uppmärksamhet på hans matrikel. En annan gång — sedan doktor Lagerholm fått sälja sin upplaga — kunna vi fortsätta med våra utdrag.

Det är ett oerhört arbete doktor Lagerholm nedlagt genom insamlande av uppgifter från olika håll. Så mycket större respekt för hans vitala energi får man, när man betänker, att arbetet utförts, sedan han uppnått pensionsåldern. Verket omfattar tiden 1595—1900 och meddelar icke mindre än 6,340 biografier; dess omfång är också 626 sidor i stor oktav. Här är icke platsen för en recension; jag har för resten icke haft tillfälle att göra de härför nödvändiga studierna. Boken har närmast karaktären av en stor anteckningsbok till nationsmatrikeln. På så sätt förklaras talrika inkonsekvenser och ofullständigheter bäst. När doktor Lagerholm på sina bokhyllor haft några bra uppslagsböcker och matriklar, har han ej brytt sig om fullständighet vid återgivandet av de därifrån hämtade uppgifterna. Icke heller har han alltid arbetat vidare med de givna uppslagen. Därför äro uppgifterna i dylika fall mindre tillfredsställande för en läsare, som ej har just doktor Lagerholms

bibliotek tillhands, än då författaren från mera direkta svårtillgängliga källor måst hämta sina uppgifter. Denna olikformighet mellan biografierna medför ofta förtretligheter. De genealogiska uppgifterna äro ibland rätt fylliga — f. ö. ofta hämtade från de till nationen insända frågeformulär, som bruka spridas med Majhälsningen — men här återstår mycket arbete för den som vill utreda våra nationsfamiljers otaliga släktskapsförbindelser.

I åtskilliga fall kan man undra över de givna data, såsom att uppgift om dödsdag saknas för professor Hammarsten eller att Anton Niklas Sundbergs namn möter en i förteckningen över hedersledamöterna — så vitt jag vet, har han aldrig funnits där förr.

Men den som nu en längre tid haft matrikeln till hands och ofta dagligen studerat i densamma, känner sig icke hågad att här fortsätta med anmärkningar. Även om de till slut skulle bli rätt många, så betyder det ej mycket inför den glädje och tillfredsställelse han haft av sitt studium, vilket förvisso kommer att ofta återupptagas. Den förbryllande mängden av förut okända uppgifter lockar oemotståndligt.

De landsmän, som förvärva boken komma att ha mycket nöje av den och upphöra säkerligen icke i första taget med att studera den.

Boken, som kostar 20 kr. för häftat och 24 kr. för bundet exemplar, beställes hos författaren, doktor Julius Lagerholm, Sunnansjö, eller i bokhandeln.

J. L. S.

VETERANERNA

Räkenskaperna 16 april 1933—15 april 1934.

Ingående behållning: Svenska statens 4,5 % obl. å 4,000 kr. 3,960:54; Å sparkassebok 888:35; Å postgiro 109:82. Summa kronor 4,958:71.

Inkomster: Tre avgifter av ständiga ledamöter 150:—; Årsavgifter 847:—; Räntor 211:72. Summa kronor 1,208:72.

Utgifter: Tryckning och expediering av 1933 års Majhälsning 439:55. Summa kronor 439:55.

Utgående behållning: Svenska statens 4,5 % obl. å 4,000 kr. 3,960:54; Å sparkassebok 1,755:52; Å postgiro 1:82; Kontant 10:—. Summa kronor 5,727:88.

Nya medlemmar.

Schmidt-Nielsen, Sigval, Professor, Trondheim. (Ständig.) F. 1877. Inskr. 1902.

Sundin, Erik R., Fil. d.r., Redaktör, Norrköping. (Ständig.) F. 1867. Inskr. 1885.

Wikström, Runc, Leg. läkare, Vadstena. (Ständig.) F. 1900. Inskr. 1922.

Årsavgiften för 1934.

Årsavgiften hoppas nämnden även detta år få emotse genom postförsändelse. Inbetalningskort bifogas detta brev. Liksom i fjol anses skattmästaren kunna befrias från skyldigheten att kvittera på detta sätt inlevererade avgifter. Skattmästaren vore tacksam om medlemmarna snarast möjligt och helst före Valborgsmässoaftonen ville insända sin avgift (årsavgift minst 3:— kr., ständig minst 50:— kr., understödande minst 100:— kr.) till Södermanlands-Nerikes Nations Veteraner, Uppsala (Postgirokonto 25906).

Enligt nämndens beslut överlämnas alla inkomna avgifter till nationens allmänna stipendiefond. Närmare härom i det i Majhälsningens början införda uppropet. Givetvis räknas inbetalningar å 50 eller 100 kr. och

däröver vederbörande tillgodo såsom avgifter som ständiga eller understödande ledamöter och inbetalningar å mindre belopp såsom avgifter av årsledamöter av Veteranerna.

Föreningens nämnd.

Självskrivna ledamöter: Nationens inspektor, förste kurator och skattmästare (se sid. 21).

Valda ledamöter: Professor Rutger Sernander, Kommercerådet Martin Jansson, Med. doktor Gustaf Neander, Bankdirektör Carl Wellander, Sekreterare Hugo Heyman, Direktör Fritiof Söderbäck, Läroverksadjunkt Carl Cederblad, Borgmästare Eric Wahlberg och Biblioteksamanuensen Sven Sernander.

Ordförande: Professor Sernander, vice ordförande Doktor Neander, sekreterare Amanuens Sernander, skattmästare Bibliotekarien Samzelius.

Majhälsningens innehåll åren 1928—33.

1928: Årsberättelse och redogörelse för 1927 års kamratmöte med professor Sernanders båda tal in extenso. Stadgar för Veteranerna.

1929: Årsberättelse med redogörelse för bildandet av byggnadskassan och inköp av gården St Larsgatan 6. Knut Pettersson, Förteckning på skrifter, utg. av Södermanlands och Nerikes nationer före 1805. Veteranernas medlemsförteckning.

1930: Årsberättelse med minnesruna över professor Persson av lektor Hagedahl. Redogörelse för ytterligare fastighetsförvärv samt för bildandet i samarbete med hembygdens sparbanker av nationens studielånefond. Styresmän. Utgående balanser. Julius Lagerholm. Ur nationsmatrikeln 1876—1880. Erik Hj. Linder, En protokollförd tradition, anteckningar kring Disputationsföreningens verksamhet. Jonas L:son Samzelius, Studiekostnader och studielån. Veteranerna.

1931: Årsberättelse. Styresmän. Utgående balanser. Julius Lagerholm. Ur nationsmatrikeln 1881—1885. Elvir Lander, Inspektorsporträtt. Martin Sjöström, Komminister Axel Jonssons donation till Självhjälpsföreningen. Veteranerna.

1932: Årsberättelse med redogörelse för inspektorsskiftet. Styresmän. Utgående balanser. Rutger Sernander, Vår nationssång. Jöran Sahlgren, Nationens stipendier. Gunnar Sörbom, Nationens äldsta stadgar. Veteranerna.

1933: Årsberättelse med minnesruna över professor Hammarsten av doktor Neander och redogörelse för 1932 års kamratmöte. Styresmän. Utgående balanser. Julius Lagerholm, Ur nationsmatrikeln 1886—1890. Veteranerna.

1935 års Majhälsning.

Kommer att innehålla redovisning för allt vad som influtit till Veteranerna från föreningens begynnelse till och med den 15 april 1935. Redaktionen är f. ö. synnerligen tacksam för alla uppslag och särskilt för alla bidrag från landsmännen till Majhälsningen.

Södermanlands-Nerikes Nation

MAJHÄLSNING

till landsmännen

7

UPPSALA 1934